

NAVASART

ORGANO DE LA U. G. ARMENIA DE CULTURA FISICA

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ Հ. Մ. Ը. Մ.-Ի

ՅՈՒՆԻՍ 1957

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

“Նաւասարդ”ի 5րդ տարին	ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ	1
Մարմնամարզը եւ իր անհրաժեշտութիւնը	Շ. ԳՐԻՍԵԱՆ	5
Հայկ. ժառանգութիւնը եւ անոր համամարդ. ճշմանկութիւնը		9
Մաղճապարկի աւագախոր	Դոկտ. Օ. ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ	13
Զօր. Պէտրն-Բաուրիի գանհատումը	Կ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ	18
Սկաւտութիւնը	Մ. ԵԱՆՔԵԱՆ	19
Comprensión	EDITORIAL	25
El camino hacia la escuela	RAFFI MIRAKIAN	26
¿Qué ocurre con nuestros hijos?	OHANES	29
La especialidad de cada nación	G. SHAHINIAN	32
¿Desinteres por el deporte, o por el club?	A. TRITSMAN	35
Una nota del fundador del scoutismo	SPORTMAN	37
Actividades Deportivas		38

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՖՈՒՏ

Մեր նորակազմ սկաւտները այնքան մեծ համակրութիւն ստեղծած են իրենց շուրջը, որ, իսկի բերանացի եւ գրաւոր համակրական արտայայտութիւններէ, կը բացայտուին նաեւ նիւթապէս:

Իբրեւ համակրանք՝ իր ֆոնտին կը նուիրեն.—

Օր. Ա. Տիարալէֆիբեան 5000 պր.պր. Սարաֆեան եղբ. 2500, Տէր եւ Տիկ. Խաչեր Փափագեան 500, եւ Տէր եւ Տիկ. Յ. Գոնեան 300 փեսո:

Տօքթ. Մ. Սերոբեանի հօր՝ Մարգար Ազայի մահուան առթիւ նայն ֆոնտին կը նուիրեն Պրն. Յարութիւն Սէմէրեան 500, Տէր եւ Տիկին Ա. Տօղրամեան 200 փեսո:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՖՈՒՏ

Պրն. Արշակ Միլիթրեանի մահուան տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ֆոնտին կը նուիրեն.— Պ. Պ. Աշարեան եղբրք. 200, Յ. Ստեփանեան 200, Վ. Իսրայէլեան 100, Ս. Էմպէկեան 100, Յ. Խաչիսեան 100, Ճ. Տաղեան 100, Ա. Ֆերէհեան 100, Յ. Մանուպեան 100, Հ. Լեւոնեան 100, Պեղարոսեան եղբք. 100, Ռ. Պէտրիկեան 100, Ա. Սարեան 100, Ա. Պալտուհեան 100, Գ. Դասպարեան 100, Թ. Գեւազեան 100, Ֆ. Խաչերեան 100, Ռ. Գափափեան, 100, Ֆլորէսպայի “Ռաֆֆի” Երջ. Միութիւն 100, Թ. Ֆերմանեան 50, Յ. Ազազարեան 50, Յ. Գասպարեան 50, Ա. Արքահատեան 50, Վ. Թիւրքեանեան 50, Խ. Իսպիրեան 50, Գ. Տէր Գեորգեան 50 փեսո:

ՆԱԽԱՍԱՐԴԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՆՐԻ ԿԱԶՄԸ

Ատեճապետ Պր. Կ. Գալիկեան, փոխ ատեճապետ Կ. Շախինեան Ատեճազպիր Վ. Պահատրեան, Գանձապահ Ա. Տէր Յակոբեան եւ Խորհրդական Զ. Անտփունի:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«ՆԱԽԼԱՆՈՒՄ»Ի 5ՐԻ ՏՄԻՆ

Այս թիւով մեր օրկանը կը թեւակոխէ իր հրատարակութեան 5րդ տարին: Գոհունակութեամբ կ'արձանագրենք այս պարագան, որովհետեւ պաշտօնաթերթին յարատեւութիւնը ապացոյց մըն է թէ մեր երիտասարդութիւնը կ'ապրի եւ կը գործէ որոշ նպատակով, որոշ ծրագրով ու գործելակերպով:

Հետեւաբար, մեր օրկանը լոկ մարդական «տեղեկատու» մը չէ, այլ կը հրատարակուի, առաւելապէս, գաղափարական միտումներով:

Առանց նպատակի, առանց դաւանանքի եւ ուխտի որեւէ միութիւն կամ կազմակերպութիւն չի կրնար գոյութիւն ունենալ:

Մեր նպատակը գրուել է ուխտով մը կը սկսի. — ձուռայել ազգին եւ հայրենիքին:

Մեր բարոյականը երկու բառով բնորոշուած է, — Բարձրացիր, Բարձրացուր:

Մեր գործունէութիւնը Դաստիարակչական է, կրթել մարդը մարմնապէս, հոգեպէս եւ մտաւորապէս եւ զայն պատրաստել ա'յն բարձր ծառայութեան համար, որ նախատեսուած է մեր ուխտով:

Սակայն ի՞նչ է այդ ծառայութիւնը եւ ի՞նչպէս պէտք է բռնել զայն:

Ազգ եւ հայրենիք ըսելով՝ կը հասկնանք ամբողջական գաղափար մը, տարբեր երեւներով: Առանց ազգի գոյութիւն չունի հայրենիքը, ինչպէս եւ առանց հայրենիքի անգոյ է ազգը: Այս ամբողջական գաղափարը, սակայն, վերացական չէ, այլ իրա-

կան եւ կենդանի օրկանիզմ մը, որ պայմանաւորուած նիւթով եւ ոգեկանով: Այս պարագային նիւթը այն հողամասն է, որուն վրայ կ'ապրինք եւ զայն կը կոչենք հայրենիք, իսկ ոգեկանը բուն իսկ ժարդն է կամ ժարդոց բազմութիւն մը, որ ունի իր զգացական, իմացական եւ բարոյական ինքնուրոյն կեանքը: Այս բազմութիւնը, ազգը ինքն է, հարազատ նաեւ արիւնով: Ան ինքնանպատակ է, ինչպէս ինքնանպատակ են անոր բաղկացուցիչ բոլոր մասնիկները, որոնք կը ձգտին հաւաքաբար պահպանելու այդ բացարձակ ինքնանպատակին գոյութիւնը, պահպանած ըլլալու համար իրենցմէ իւրաքանչիւրին գոյութիւնն ու տեւականութիւնը: Ինքզինքնին պահպանելու այս ձգտումը ահա ա'յն ծառայութիւնն է, որ շեշտուած է մեր նպատակին մէջ:

Ուրեմն, ազգին եւ հայրենիքին ծառայելը կը նշանակէ ինքզինքնին ծառայել:

Սրբազան է այս ծառայութիւնը, որովհետեւ ան վեր է սովորական տիրոջ եւ վարձկան ծառայի շուկայիկ հաշիւներէն եւ փոխադարձ պարտականութիւններէն:

Ան նուիրումի եւ զոհարեթեան շեշտուած իմաստ մը ունի, յանուն ամբողջութեան պահպանման եւ տեւականացման: Աւելին. այդ ծառայութիւնը կ'ընդգրկէ մեր քաղաքական, ընկերային, բարոյական եւ մշակութային բոլոր մարզերը հաւասարապէս:

Այս րնդարձակ իմաստով եւ բովանդակութեամբ պէտք է հասկնալ մատնանշուած ծառայութիւնը, որ մեր երիտասարդութիւնը նպատակադրած է մատուցանել մեր ժողովուրդին:

Մեր իմաստուն հիմնադիրները, որոնք եղած են անուանի մանկավարժներ, եւրոպական կրթութեամբ, գաղափարապաշտ մատուրականներ եւ ջերմ հայրենասէրներ, կեանքի կոչելով այս երիտասարդական Միութիւնը, վերոյիշեալ բազմակողմանի առաջադրութիւններով հրապարակ իջած են:

Այլապէս անիմաստ եւ նոյնիսկ ծիծաղելի պիտի ըլլար ստեղծել միութիւն մը, այն ալ բացառապէս բաղկացած երիտասարդներից, ո՛ր նպատակ եւ պաշտօն ունենար մի միայն մարզանքի հետեւելու, խաղալու, խնդալու եւ զուարճանալու:

Որևէ ժողովուրդ, մանաւանդ հայ ազգը այսպիսի անիմաստ առօրեայի մը համար յանձն պիտի չառնէր նիւթական եւ բարոյական ահաբեկ զոհողութիւններ ընել:

Թող որ գաղափարազուրկ եւ աննպատակ զանգուածները, թէկուզ երիտասարդ, կարելի չէ իրար զօդել կամ շողկապել տեւապէս, յոկ տղայական հաճոյքներով եւ գործերով:

Եթէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պէս միութիւններ գոյութիւն ունին, կ'ապրին եւ կը յարատեւեն, ատիկա պէտք է վերագրել իրենց բարձր

նպատակներուն եւ ազգային ու համամարդկային սրբազան սկզբունքներուն:

— Ո՛չ միայն գաղափարական, այլ եւ գործնական տեսակէտով նման մարզական կազմակերպութիւնները խիստ նշանակալից դեր կատարած են ամէն ազգի մէջ: Սկսուտիցմբ, որ անգլիական յրդացում մըն է, ստեղծուած է դաստիարակչական եւ մասնաւորապէս ռազմական միտումներով: Այս շարժումը անսպասելի ծաւալ եւ միջազգային բնոյթ ստացաւ, որովհետեւ գրաւիչ եւ օգտակար է իր կրկնակ նպատակներով:

Ձեխերը, դեռ ստրուկ Աւստրո-Հունգարիոյ, ծնունդ տուին սովորներու (բազէ) մարզական միութեան, թիւով հարիւր հազար հազի, որոնք յիսուն տարի, սերունդ առ սերունդ, մարզուեցան մարմնապէս եւ հոգեպէս ու դարձան կարգապահ բանակ մը որուն կը սլակնէին միայն համազգեստ եւ հրազէն՝ ազատագրական պայքարի դուրս գալու համար: Ձեխիան իր ազատագրութիւնը պարտական է բացառապէս այս բազէներուն: Նոյն պատկերը նա՛ն եւ Եուկոսլաւիոյ մէջ, երբ այդ երկիրը դեռ Հարաւ Սլաւ միութիւն մը չէր:

Իսկ մե՛նք, առաւել եւս պէտք ունէինք նման անզէն բայց մարդուած ու կարգապահ բանակներու, որ կրնայինք պատրաստել, թէկուզ ծածուկ, յեղափոխական շարժման զուգրնթաց: Ու թերսոցանք յայտնապէս եւ տուժեցինք շարաշար կերպով:

— Թերեւս մեր ճակատագիրը տարրեր ըլլար, եթէ մենք Հ.Մ. Ը.Մ. ի պէմ մարզական միութիւններ ստեղծէինք Ապրիլեան Եղեռնէն շատ առաջ:

Միայն համաշխարհային առաջին պատերազմէն յետոյ է որ զգացինք մեր նիւթական եւ բարոյական կորուստին ահաւորութիւնը ու նաեւ մեր կազմակերպչական թերութիւնները:

Թշնամին մեզ ժառանգ թողած էր համատարած թշուառութիւն եւ որրութիւն:

Եւ իրրեւ ահարկու ցասում ու բողոք, ցեղին կանչը լսուեցաւ ո՛չ թէ նոր ազատագրուած Հայաստանէն եւ անկորուստ մնացած հետեւ կամ մօտիկ զաղութներէն, այլ բուն իսկ Պոլսէն, Թրքական որջէն, ուր ծրագրուած էր մեր դէմ կատարուած ոճիրը:

Այդ կանչին իբր արձագանդ՝ ահա՛ այս մարզական կորովի կազմակերպութիւնը, որ իր դրօշակին տակ կը համախմբէ անմիջապէս մօտ տասը հազար երկսեռ երիտասարդներ:

Իր նպատակը, բարոյականը եւ գործելակերպը, ինչպէս տեսանք, այնքա՛ն իմաստունօրէն բանաձեւուած են, որ անմիջապէս արժանացաւ համակրանքի, դառնալով համայն հայութեան միակ մարդական կազմակերպութիւնը:

Այդ օրերուն իսկ, տարօրինակ է, մեր միութիւնը չէր որ օգ-

նութիւն կը խնդրէր Հայաստանէն, այլ Հայաստանի կառավարութիւնն էր որ կը դիմէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի աջակցութեան:

Մեր Միութիւնը անմիջապէս մարդիշներ կ'առաքէ Հայաստան, ուր անոնք իրական հրաշքներ կը գործեն: Իրենց որր եւ նկարագրով խաթարուած եղբայրները, մօտ երեսուն հազար հոգի, կարճատեանն, կը կրթեն, կը մարզեն եւ կարգապահ բանակի մը կը վերածեն: Այսպէ՛ս կը վկայեն Ամերիկեան որբախնամ միսիօնարները, յայտնելով իրենց գարմանքն ու հիացումը:

Ինչ որ ըրած է Հայաստանի մէջ, դեռ իր կազմակերպչական շրջանին, մեր Միութիւնը առաւել՛ չափով կ'ընէ նաեւ ներկայիս, ամէն տեղ:

Ընդամէնը քսան հազարի կը հասնի մեր թիւը գաղութներուն մէջ: Ամէն տեղ կան մարզական ակումբներ եւ մարզարաններ, արվիական յարմարութիւններով, ուր մեր երիտասարդութիւնը մարմնապէս եւ բարոյապէս կրթութիւն եւ հայեցի դաստիարակութիւն կը ստանայ:

Համեմատութիւնները պահելով, ազատ աշխարհի պետական ըողոր ազդերը աւելի բան մը չեն ըներ քան որ կ'ընէ մեր արի ժողովուրդը իր սահմանափակ միջոցներով:

Ասիկա ինքնին ապացոյց մըն է գաղափարականութեան: Յաւակնոտ չենք ըսելու համար թէ հրաշքներ կը գործենք: Ու միամիտ չենք հաւատալու թէ մեր քաղաքական, կրթական, բարեսիրական եւ այլ բազմաթիւ միութիւններ եւ կազմակերպութիւններ հրաշքներ կը գործեն: Բոլորիս ըրածը լոկ կ'իսամիջոցներ են սպգապահպանման տեսակէտէն:

Մեր Միութիւնը թերեւս կարեւոր է անով, որ կոչուած է բացառապէս նոր սերունդը կազմակերպելու եւ առաջնորդելու, նորահասներ, որոնք զիւրաւ ենթակայ են ուժացման, այլասերման եւ կորստեան:

Մեր պաշտօնը եղած է՝ մարզանքին զուգընթաց, հայ երիտասարդութիւնը պահել իր գաղափարական մթնոլորտին մէջ:

Չենք թերացած մեր պատմութենէն եւ մարզական անցեալէն փաստացի վկայութիւններ բերել՝ հաստատելու համար թէ որքա՞ն մեծ զոհողութիւններ յանձն առած են յաջորդական բոլոր հայ սերունդները իրենց ազգին գոյութիւնը եւ տեւականութիւնը ապահովելու համար:

Ու թելադրած՝ ենք, որ ներկայ երիտասարդութիւնն եւս ընթանայ նուիրումի այդ ճամբայով:

Ահա՛ այս ծառայակամ դերն է որ ստանձնած ենք եւ կը շարունակենք կատարել ուրախութեամբ:

Եւ կ'ուզենք, որ երիտասարդութիւնն ալ իր ուխտը կատարէ, հաւատարմութեամբ ծառայելով Ազգին եւ Հայրենիքին

ՍԱՐԽՆԱՍԱՐՁԸ ԵՒ ԻՐ ԱՆՅՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ՇԱԽԱՐՇ ՔՐԻՍՏԵԱՆ

Բնախօսօրէն բացատրելէ առաջ թէ ինչո՞ւ պէտք է մարմնամարդ ընել, շատ կարեւոր պարագայ մըն է գիտնալ թէ ի՞նչ է մարմնամարդը եւ ի՞նչ է մարմնամարդը:

Դժբախտաբար մեր դպրոցավար շրջանակները՝ սկսեալ իրարու յաջորդող Ուսումնական Խորհուրդներէն մինչեւ ամենէն յետին դասատունն, այնքան կարեւորութիւն չեն տուեր, չեն հետաքրքրուեր այս այնքան կարեւոր օգտակար եւ երջանիկ կեանքով ապրելու մէջ այնքան մեծ դեր ունեցող խընդիրով, որ կը վախճամ բաւական դժուար պիտի ըլլայ Հանրութեան մէջ ներմուծել սոսկ փոքրագոյն թէ մարմնամարդը ֆանպագութիւն չէ, մարմնամարդը նպատակ չունի մեր մէջ տեղը կտրել, եւ թէ մարմնամարդին նպատակը չէ ուժ տալով ենթական համալ ընել, ինչպէս կը կարծուէր եւ մասամբ ալ կը կարծուի զեռն: Մարմնամարդին՝ կոտ աւելի գիտականօրէն՝ Ֆիզիքական կրթութեան նպատակը մարմինը զարգացնել, զօրացնել, առողջ ընել ու բարոյականը բարձրացնելով մարդոս իր կարելի եղած կատարելութեան հասցնել է:

Մարմնամարդին նպատակը բարձր է, ու եթէ ընթերցողներս կը հաւատան թէ կարելի է փոշոտ ու աղտոտ դաւաթի մը մէջ մաքուր ջուր լեցնել ու զայն մաքուր պահել ու մաքուր գտնել, ըսելիք չունիմք՝ բայց եթէ այդ անկարելիութեան չեն հաւատար, ստիպուած են ընդունելու թէ բացարձակապէս անկարելի է առանց առողջ մարմնի, առողջ միտք եւ մաքուր հոգի ունենալ, այսինքն առանց մաքուր պարունակողի կարելի չէ մաքուր պարունակեալ ունենալ:

Մարմինը, միտքն ու հոգին իրենց միացումով մէկ ամբողջութիւն մը կը կազմեն, որ է մարդը, ու այդ միացումը բրքան ներդաշնակ, համեմատական ըլլայ, մարդը այնքան կատարեալ կ'ըլլայ, եւ ոչ թէ այդ երեք մասերը զատ զատ մէյմէկ ամբողջութիւններ են՝ ինչպէս կը կարծուէր, ու իբր հետեւանք, մանաւանդ մեր վարժարաններուն մէջ, այդ ամբողջութեան մէկ մասը եղող մարմինը արհամարհելով կը ջանային միտքն ու հոգին բարձրացնել՝ պզտիկ օրինակ մը կարծեմ օգտակար է այս տեսութիւնը աւելի գործնականօրէն ապացուցանելու համար. առէք տուն մը որուն չորս սիւներէն երկու, նոյնիսկ երեք հատը շատ տուկուն են եւ մէկ հատը խարխուլ է, բայց աւելը դատարարուած է փրկելու ճիշդ այդ մէկ խարխուլ սիւնին պատանուաւ, որովհետեւ չորս սիւներու միացումով միայն կարելի է շէնքը կանգուն պահել, հետեւաբար ամենէն տոկուն սիւններ խարխուլէն աւելի տոկուն չեն, քանի որ անշատաբար բան մը չեն կրնար ընել:

Կարծեմ ներկայ օրինակը բաւական է համոզելու համար թէ մարդ մտաւորապէս ու բարոյապէս այնքան կ'արժէ որքան մաքրամապէս, ու փոխադարձաբար, եւ արդէն այս տարրական ճշմարտութենէն բխած է Հին իմաստուններուն այնքան Հանրածանօթ առածը որ կ'ըսէ «Մեմο սամο, իմ գորքο սամο», այսինքն առողջ միտք՝ առողջ մարմնի մէջ:

Ուսումնական Խորհուրդները եւ Վարժարաններու Տեսուչները շատ ու շատ փոքր բազաութեամբ, չեն կրցեր եւ կամ չեն ուզեր համոզուիլ թէ մարդ ընել՝ կարծելը եւ մարդ ըլլալու պատրաստեալը բոլորովին տարբեր բաներ են, վարժարանը մարդ չի շինք որովհետեւ չի կրնար չինել, այլ գերազան-

ցապէս մարդ ըլլալու ճամբան կը պատրաստէ : Ու այդ մարմինները կարելի եղածին չափ չբռնելու համար տնօգուտ՝ այլ ժամանակ մը ութ-իւննըրով ժամանակացոյցը լեցուցեր են առանց մարմնոսման զի եւ իր տակիք տրչիւնքները ճկատի ունենալով աշակերտներուն մարմնին խնամք տանելու . ու թնակիտն հետեւանքը սա եղած է որ երբ մեր երիտասարդները անգամ մը շրջանաւարտ ելլեն, այլեւս չեն ուզիր շարունակել, զի իրենց տոկալու անկարող մարմինը չի կրնար մտաւոր ինքնազարգացման նոր յոգնութիւններու դիմանալու, ու բատ իս, այդ իսկ է պատճառը որ մեր մէջ դժբախտաբար ու բնականաբար կը պակսին՝ ընդհանուր դարգացում ունեցող տաղանդներ ըլլալու կարող մաքեր :

Կարելի է ընթերցողներէս ոմանք զարմանան թէ ի՞նչ կազ կայ մարմնին եւ իր տկարութեանը պատճառաւ միտքին լաւ աշխատիլ չուզելուն միջոցաւ : այս սոր իտայայից Մասո զիտունը փորձերով հաստատած է թէ մտքի կեդրոնաշուքն եւ կեդրոնացման աստիճանը ահագին դեր կը կատարեն կատարուած կամ կատարուելիք գործողութեան մը մէջ եւ թէ արիւնը ուղեպէս տրուած հրամանին համեմատ քիչ կամ շատ քանակութեամբ կ'ուղղուի . քէպի այդ գործողութիւնը կատարող գլխաւորները . այս ճշմարտութիւնը ընդունիլ՝ ընդունիլ է նաեւ թէ մտաւորապէս լաւ արտադրելու համար պարտաւոր ենք զօրաւոր միտք մը ունենալ, եւ այդ ալ կարելի է միայն զօրաւոր արիւնի մը շնորհիւ, բայց երբ մարմինը տկար է, երբ չունի զօրաւոր արիւն, ի՞նչպէս կը կանանջուի որ միտքը կարենայ լաւ գործել առանց պէտք եղածին պէս ստատանալու ան միակ բանը, այսինքն զօրաւոր արիւն, առանց որուն արդէն չի կրնար գործել :

Բայց ասոնք անցեալին սխալներն են, եւ խորհող մարդու գործ չէ անցեալին վրայ լալը . այլ պէտք է անցեալը նկատի ունենալով ներկայով զբաղիլ ու ապագան պատրաստել, ու ասիկա ամէն մարդու, ամէն Հայու նուիրական պարտականութիւնն է :

Երբ կրօնական համոզումներով չենք կրնար ուղածնիս ընել՝ նկատելով որ հոգիներ մերը չէ ու յետոյ դժոխք կ'երթանք, մեզի ի՞նչ տեսակ տրամաբանութիւն մը իրաւունք կուտայ կարծելու թէ մարմիննիս մերն է եւ կրնանք դայն ուղածնուս պէս գործածել :

Երբ չենք ուզեր մեր նախնիքներուն անանդութիւններէն հրաժարիլ, առաքելով թէ ասոնք մեր նախահայրերէն մեզի թողուցած կտակներ, աւանդներ են ուրիշներուն փոխանցելու համար, դարձեալ մեզի ի՞նչ տեսակ տրամաբանութիւն մը կարծել կուտայ թէ մարմիննիս մերն է եւ մեզմով պիտի վերջանայ :

Երբ զրամատէր մը իրեն բարոյական պարտականութիւն կը հաճարէ իրեն կտակուած հարստութիւն մը, նիւթ մը վերջապէս շատցնելով իր գաւազներուն կտակել ու այդ նիւթը յաւերժացնել, միթէ՞ ամէն մարդ նոյն բարոյական պարտականութիւնը չունի՞ իրեն տրուած կեանքը, այսինքն իր մէջ իր նախահայրերուն ասլոզ կեանքը եւ ինքզինքը զօրացնելով, բարեխաւելով, ապրելու ու իր նախահայրերը ապրեցնելու իր գաւազներուն, իր սերունդին մէջ :

Ամէն մարդու կեանքը կտակ մըն է եւ իր պարտականութիւններէն մէկն է այդ կտակը, կեանքը բարեխաւելով իր գաւազներուն յանձնել, ու ասիկա՝ ալ կարելի է մարմնամարդով ու մտաւոր զարգացումով :

Առանց քայքայութեան ամէն մարդ կ'ուզէ առողջ եւ ուժեղ - եթէ ոչ աւելի - ծնած ըլլալ, ասանց սակայն խորհելու թէ ինչո՞ւ առողջ եւ ուժեղ չէ՞

ծնած եւ կամ ինչպէ՞ս կրնայ ասկէ ետքը ստողը եւ ուժեղ ըլլալ, եթէ այս երկու հարցումներէն աստջինին վրայ մտածենք անմիջապէս իբր պատասխան պիտի հետեւցնենք թէ այդ ծնողքը ուժով եւ ատողջ չեն եղած, այսինքն իրենց կտակուած կտակը լաւ չեն փոխանցեր, եւ կամ տղայ մը Ֆիդիբալէա լաւ պայմաններու մէջ ծնելով հանդերձ, իր վարած հետազայ կեանքը իր վատուածութեանը պատճառ եղած է, այնպէս ինչպէս ահագին հարստութիւններ, կը փճանան կտակուելէ վերջ յաճախ:

Երկրորդ հարցումին վրայ կանգ չենք առներ, միայն բռնք թէ առաջինին բնական հետեւանքն է, այսինքն այն որ հարստութիւն մը չէ ժառանգած, կը խորհի այս հարստութիւնը ձեռք բերելուն վրայ, ու բուն խնդիրը այդ խորհիւն է:

Այս երկու պարագային մէջ ալ հետեւանքը սա պիտի ըլլայ թէ մարդ պիտի տիրի եւ մասամբ ալ իր ծնողքը մեղադրէ. ինչո՞րեմ, մի զարմանաք, ու ձեզմէ մէկը որ աղքատ կամ բարեկեցիկ զուակ է, զոնէ կեանքին մէջ վայր կեան մը չէ՞ նախանձամ իրմէ հարուստներուն եւ չէ ուզած իր վիճակէն ուելի ունեւորի զուակ ծնած ըլլալ. ու եթէ քնազաբար այսինքն անպիտանցօրէն աշխարհի խորհուրդ մը կ'ունենանք նիւթի մը համար, որ վերջապէս կրնանք շահիլ կամ ունեցած ըլլալով կորսնցնել, ինչո՞ւ չտարինք կամ չուրախանանք բանի մը համար որ ամենէն խելացի մարդոց կարծիքով հարստութեանց մեծագոյնն է, այսինքն առողջութիւնը եւ ուժը, որոնցմէ կը բխի երջանկութիւնը:

Բնական օրէնքով մարդ իր նմանը կ'արտազրէ ր այսինքն ոչ թէ իր ունեցածին պէս միայն ջիթ, բերան եւայլն կուտայ, այլ իր ունեցած լաւ կամ դէ՛շ յատկութիւններն ալ իր զուակին կը փոխանցէ, եւ երբեմն ծանօթ առողջ ծնողքներ տկար, եւ կամ տկար ծնողքներէ աւերեւոյթս առողջ զուակներ կը ծնին, ատիկա մեր յիշած օրէնքը չի ջնջեր: Այդ երեւոյթին պատճառը, բուն արմատը պէտք է հետաւոր սերունդի մը մէջ փնտռել եւ ասոր համար պէտք է տարբեր մասնագիտութեան մը տեսութիւններուն մէջ մտնել պատասխանը ստանալու համար ու ասոր ատենը չէ:

Մենք բազումամբ մեր նախահայրերուն՝ Ֆիդիբալէան այլատեման ճամբուն մէջ ենք, բայց այդ այլատեմումը չէ եղած անմիջական կերպով, այլ եղած է անզգայաբար ու կամաց կամաց. ինչդիւնքինս չխաբելով, զի բացառութեամբ Ֆիդիբալէան արգահատելի վիճակ մը ունինք, եւ խորհիլ թէ նոյնքան շրջանի մը մէջ հետաւոր սերունդ մը պիտի արտադրենք որոնք իրենց կարգին մեզի պիտի նախանձին, ինչպէս մենք մեր նախահայրերուն Ֆիդիբալէանին, այլ կրնանք երեւակայիլ թէ ինչ պիտի ըլլայ մեր ապագայ սերունդին Ֆիդիբալէանը. հետեւցնելը ընթերցողներուս կը թողում:

Հիմա, մենք կ'ապրինք ի հաշիւ մեր սերունդին ու հիպոթետիկ փորձականութիւններ ունինք մեզմով ապրող մեր նախահայրերուն, քաղցր մեզի, մեր սերունդին եւ մեր ազգին հանդէպ. ազգ մը խմբովին, օրակի անակատով, այնքան կ'արժէ որքան զինքը կ'ազմող անհատներն անջատաբար ետմեկմէ ոչ մէկը պէտք է խորհի թէ՛ ընել կ'ըլլայ, թող մէկ հողի մը նիւթը եւ տկար եղած ըլլայ: ազգը չի կործանիր՝ որքան սխալ եւ մեղադրելի զաղափար. երեւակայեցէ թէ ինչ կ'ըլլայ ազգի մը վիճակը՝ երբ ամէն ոք զատ զատ այս կործիքը ունենայ:

Մենք որքան մեղադրելի ենք: Քրք օրինակի համար, հաւուր միւր մը, շան մը սերունդը զօրացնելու, բարեբաւելու համար այնքան կը խորհիւք եւ ռիտական պայմաններու այնքան կարեւորութիւն կ'ընծայենք, բայց երբ բռնադիրը օւղղակի մեր, մեր փառահներուն կուտայ, չենք խորհիլ, չենք առիւթ խորհիլ, եւ չենք ալ ուզեր նոր բաներ սորվելով արդիլ ու ապրեցնել. այս

անհողութիւնը պարզապէս ընկերային ու ցեղային ոճիր մըն է, եւ այնքան մեղադրելի որքան հասարակ գողութիւն մը եւ մարդասպանութիւն մը, քանի որ մեր այդ անտարբերութեան պատճառաւ մեր զաւակներուն եւ սերունդին առողջութենէն է որ կը գողնանք եւ երբեմն ալ նոյնիսկ ուղղակի անոնց մահուան պատճառ կը դառնանք:

Իբր եղբակացութիւն գուցէ շատեր ուզեն զիտնալ թէ ի՞նչ է պէտք առողջ եւ ուժեղ ըլլալու, ու այսպէս մեր պարտականութիւնները կատարելու համար: Շատ քիչ բան միայն, ու անաւասիկ:

Մեր անգիտակցօրէն իբր մեքենայ վատնած առօրեայ կեանքէն 20-30 վայրկեան ինայելով շատ զիւրին ու բնախօսական կարիքներու համեմատ որոշուած մարմնամարզական պարզ շարժումներ ընել, այսքան միայն:

Կը տեսնէք թէ պահանջը շատ քիչ է, ու ես ձեզի կը հաւաստեմ թէ ձեր կազմական տարբերութիւններուն համեմատ 3-6 րոպեան շրջանի մը մէջ կրնաք ձեր ուժը աւելուցնել կրկնապատկել, ու իր անհասական եւ ազգային պարտականութիւնները լաւ կատարող մարդու գոհունակութեամբ ապրիլ սկսիլ:

ԴԵՐԱՍԱՆԱՊԵՏ ՄԱՆՈՒԷԼ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՄԷՋ

Նախապէս Պ. Այրէս կ'ապրէր մեր տաղանդաւոր դերասանը, շարունակելով իր թատրոնական գործունէութիւնը: Քանի մը տարի տաալ, սակայն, պարազաներու բերումով, նախընտրեց տեղափոխուիլ Ս. Փալօ, ուր ներկայիս կ'ապրի իր ընտանիքով: Քարտուղարն է տեղւոյն գաղութայնի, միամտանակ հետեւելով իր կոչումին: Վերջերս, քանի մը շաբաթով այցելեց մեզ եւ վերադարձաւ իր պաշտօնին: Գաղութէն սիրուած եւ յարգուած է իր հանրային եւ թատերական գործունէութեամբ:

Պարոնայք Ա. Վրացեանի եւ ձորն Մարտիկեանի ի պատիւ տրուած սեղանը Հ. Մ. Ը. Մ. ի մարզադաշտին սրահը:

ՀԱՅՎԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԱ ԵՒ ԱՆՈՐ ՀԱՄԱՄԱՐԴԿԱՅԻՆ

ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՎԵՐԱՄՇԱԿՈՒՄԸ

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Հայագիտական Միութեան Ղարբութիւնը հաճոյքով կը ներկայացնէ հետեւեալ գրութիւնը, որ փրոֆ. Մանասէ Կ. Սեւակ պատրաստեց ընդառաջ երթալով մեր հրաւերին: Պատմական տուեալներով փրոֆ. Սեւակ կը քննէ մեր մշակոյթի եւ տոհմային ժառանգութեան հիմունքը եւ կը նկարագրէ անոր զարգացման եւ արձատացման ստատորոշ ազդակները, ինչպէս եւ կ'ուրուագծէ մեր մշակոյթին ազգային եւ համամարդկային բնոյթը եւ կշիռ ունեցող յատկանիչերը:

Որպէս միջազգային գիտական դէմք մը, ան կը մատնանչէ կարեւորութիւնը մեր նոր սերունդին եւ օտար ազգերուն ծանօթացնելու մեր մշակոյթը՝ հիմնելով հայկական ամպիոններ Ամբրիկեան համալսարաններու մէջ, որոնցմէ Հարվըտ համալսարանը միջազգային մեծ համբաւ ունի:

Փրոֆ. Սեւակ երեսուն տարիներու համալսարանական եւ գիտական փորձառութիւն ունի: Ան շրջանաւարտ է Կիլիկիոյ Տարսուսի Գոլճէնէ, յաճախած է ԵՃՂ Համալսարան եւ Տոքթօրի տիտղոսը ստացած է Քոլումբիա համալսարանէն, Քիմիաբանութեան ճիւղին մէջ՝ 1929-ին: Յաճախած է Գերմանիոյ Միւնխի համալսարան եւ ընտրուած է Ռոսֆելդէր կրթական հիմնարկութեան որպէս Ռոսֆելդէր ֆելոլով:

1936-էն ի վեր Տոքթ. Մանասէ Սեւակ կը պաշտօնավարէ Փենսիլվանիոյ համալսարանի բժշկական վարժարանի մէջ՝ որպէս ուսուցչապետ Մանրէհա-մանութեան: Հակառակ իր միջազգային համբաւին, որպէս մանրէաբանական գիտնական եւ գիտական յօդուածներու եւ երկու գիրքերու հեղինակ, Տոքթ. Սեւակ մեր ազգային մշակոյթի, գրականութեան եւ ազգին ժառանգութիւններու հմուտ ուսումնասիրող մըն է: Իր կարծիքները Հարվըտի մէջ հայկական ուսումնասիրութեանց Ամպիոն մը հիմնելու մասին ամէն հայու ուշադրութեան արժանի են:

ԿԵԿՐՈՂԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅՍԿԻՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Գրեց՝ Փրոֆ. ՄԱՆԱՍԷ Կ. ՍԵՎԱԿ

Ներածութիւն

Ժամանակն է որ մեր պալուսթային գործունէութիւնները վերաքննութեան ենթարկենք, ու մեր ազգային ժառանգութեան Ուրի վերակոչենք եւ մեր մըտածումները բերեղացնելով՝ համադրենք: Ժամանակն է որ հիմնական եւ տեսական արժէք ունեցող Հարցերը մեր մտահոգութեանց եւ խնամքին զիտաւոր առարկան ընենք: Մեր մտահոգութեանց առանցքը մեր մշակոյթին վերակենդանացումն ըլլալու է: Այս կարելի է ընել հաւաքական զոհաբերութեամբ եւ աշխատանքով: Այսօրուան մեզ տանջող հարցին հիմնական բնոյթը այս է: Դու եւ ես կոչում եւ պատասխանատուութիւն ունինք այս մտատանջութիւնը արդիւնաւորելու: Եթէ զաղափարկան գիտակցութիւնը եւ ողջմտութիւնը առաջնորդեն մեր քայլերը՝ այս նպատակը կ'իրականանայ: Այս քայլերը կարելի է նպատակաւորել առանց գիտակցելու մեր ժառանգութեան իսկական բընոյթին:

Առանց վերածնակելու մեր ժառանգութիւնը եւ անով պատուաստելու մեր նոր սերունդը մենք չենք կրնար անոր հայաստիպ Նկարագիր եւ դիմագիծ մը տայ : Առանց հայաստիպ նոր սերունդի կարելի չէ մեր հոգեկան քաղաքակրթութիւնը կորուստէ փրկել : Նոր սերունդը ապրելով Ամերիկեան ամենէն բարդաւած միջավայրին մէջ ենթարկուած է զօրաւոր հոտանցներու ազդեցութեանց : Վաղուան Ամերիկահայ նոր սերունդին դիմագիծը պիտի կազմուի իր միջավայրի տարրերէն եւ մեր այն ժառանգութենէն զոր անոր պիտի փոխանցենք : Այդ թայտաբանութեամբ կազմուած նկարագրի մէջ հայկական տարրի դերը եւ ազդեցութիւնը կախում պիտի ունենայ մեր անոնց փոխանցած ժառանգութեան քանակէն եւ որակէն : Այս հարկաւոր է դիտնայ : Վաղուան հայը յարեւելքման ենթարկուած հայ մը պիտի ըլլայ : Հետեւաբար մեր անոնց փոխանցելիք արժէքներուն որակը եւ հարազատութիւնը նախանձախնդրորէն բընորոշելու է : Այս պէտք է բնել հիմա՝ առանց ձգձգումի :

Հայ Մշակոյթի Վերամշակման Անհրաժեշտութիւնը

Կարելի չէ նոր սերունդը հայկական ժառանգութիւնով պատուաստել առանց որդեգրելու միջավայրի մշակութային չափանիշերը զոհացնող մեթոտները եւ կենցաղավարութիւնը : Վաղուան սերունդէն մենք ակնկալելու ենք որ անիկա թեւ ու թիկունք հանդիսանայ հայաստանեայց եկեղեցիին եւ հետաքրքրուի Հայ ժողովուրդի կեանքով եւ հարցերով ուր որ ըլլան անոնք : Մենք կ'իրազեկեք որ վաղուան սերունդը ըլլայ՝ դէթ մասամբ, մեր կարգ մը հայաստիպ գիծերուն եւ համամարդկային արժէքներուն ժառանգորդը եւ պահպպանը : Այսպիսի սերունդ մը կարելի չէ պատրաստել միջակութեան դրամը կրող մեթոտներով, եւ ոչ ալ անցեալի ծանծաղ մտայնութեամբ :

Հայագիտութիւնը որ պիտի ծառայէ նոր սերունդին՝ պէտք է մատակարարուի համալսարանական հարազատ չափանիշերով : Այսպիսի միջոցներով միայն կարելի է հայագիտութիւնը փրկել իր անցեալի կղզիացումէն եւ բարձրացնել դայն միջոցապիսի դիտական արժէքներու մակարդակին : Այսպիսի կարգ կանոնով է որ նաեւ պէտք է վերամշակուի Հայ մշակոյթը : Այլ ձևով աշխատանքները դատապարտուած պիտի ըլլան անյաջողութեան՝ պատճառներով ու ժառանգութիւն եւ յուսախաբուութիւն :

Անցեալի մէջ հայրէնի դասաւանդութիւնները եղած են եւ ներկայիս ալ կ'ըլլան Գործնէյ, Գոլումպիար, Գլարք եւ Ուէյն համալսարաններու մէջ : Հայերէնի ուսուցման հետ բնականաբար, կ'աւանդուին նաեւ Հայ պատմութեան եւ մշակոյթի տարրական ծանօթութիւնները : Այս աշխատանքներուն բովանդակութիւնը, թափը եւ բնոյթը եղած են, դժբախտաբար, շատ սահմանաբակ : Դասատուները իրենց դասաւանդութիւնները կատարած են զլիսաւորաբար երեկոնները : Դասատուները այս կեդրոններուն մէջ համալսարանի մնայուն ուսուցչական կանոնի մաս չ'են կազմած, այլ մասնակի ժամերով յաճախած հոն դասուցելու : Այսպիսի սահմանափակ եւ անստոյգ պայմաններու տակ կարելի չէ սակեղծել իսասպահանջ չափանիշերը զոհացնող հայագիտական ամպլոն մը : Այս ցուցմունքներով նպատակ չունինք նսեմացնել ցարդ կատարուած՝ թէև թերի, բայց դնահատելի աշխատանքները : Արդար չէ անոնցմէ ակնկալել այդպիսի արդեւանքներ, որ կ'ակնկալենք նիւթապէս ապահով հայագիտական ամպլոնէ մը, սորուն ուսուցչապետ-վարիչը բծախնդրաբար ընտրուած կ'ըլլայ սորովաբար :

Գազափար մը տալու համար, զուցէ տեղին է, առաջնորդուելով իմ ունեցած փորձառութիւններէն՝ Նէյլի, Գոլումպիարի, Միւնիխի եւ Փենսիլվանիա համալսարաններու մէջ, հոս չեշտել համալսարանական դաստիարակութեան եւ տիսիբիլիի կիրրկումի անհրաժեշտութիւնը հայագիտական ուսումնասիր-

բուժեանց զայն իր ներկայ տիրու վիճակէն փրկելով համալսարանական հետազոտութեանց մակարդակին բարձրացնելու: Այսպիսի խտտապահանջ պայմաններով պատրաստուած անլիբրէն լիզոնով գիրքեր եւ հրատարակութիւններ հայ պատմութեան եւ մշակոյթին շուրջ պիտի հրահրէ գիտակցութիւնը եւ հաւատարմութիւնը ոչ միայն նոր սերունդին՝ մեր ժառանգութեան եւ աւանդութիւններու նկատմամբ, այլ նաեւ անոնք ժամ պիտի կազմեն ընդհանուր ազգաց մտտենադրական գանձարանին: Այս պահանջներու բնոյթին գիտակցելով մշակուելու են ներկայ եւ վաղուան ծրագիրները: Այսպիսի տիտիբիներով թրծուած ամերիկահայ մտաւորականութիւն մը առակ է դեկալարանի դառնալու ոչ միայն մեր այլ միջազգային մտաւորականութեան շարքերուն մէջ: Այսպիսի հեռանկար մը համապատասխան է մեր ցեղի թաղուն եւ փաստօրէն ցուցադրած բարձր կարողութեանց:

Ամերիկայի համալսարաններէն հազարաւոր շրջանաւարտներ ունեցած ենք, բայց անոնք ըլլալով զուրկ հայկական դատարարականութեան դիրքութիւններէն, եւ գերծ ծնողական նախանձախնդիր հակողութենէն եւ առաջնորդութենէն՝ օժտելու, դանձնէ հայկական մշակութիւնով եւ հայ նկարագրի տարրերով, կորսուած կարեղի է համարել զանոնք մեր անկախութեանց տեսակէտէն: Որովհետեւ անցեալի մէջ լուրջ ուշադրութեան ասարկայ չենք բրած այս հարցը ըստ մեր պայմաններու պահանջին: Ժամանակն է որ մենք ճակատագրին եւ մեր արժէքներու նախանձախնդիր տէրերը ըլլան:

Հայ մշակոյթով պատրաստուած եւ հայագիտութեամբ սնած մէկը, ինչ մասնագիտութեան այ հետեւի, իր կեանքի ընթացքին ինքնաբերաբար պիտի մշակէ հայկական շահերու եւ արժէքներու փիլիսոփայութիւն մը: Անոնք առակ պիտի ըլլան գաղութային կեանքի շարժումները կենդանի պահելու եւ որդեգրելու գրական տեղանկէտ մը մեր ներկայի եւ ապագայի մերձուրդ եւ հեռուոր գաղութներու եւ պետական հաւաքական կեանքի նկատմամբ: Մեր գոյութիւնը արդարացնելու համար այսպիսի հեռատես խորհրդածութիւններն անհրաժեշտ մտոր պէտք է կազմեն մեր ծրագրիներուն եւ դործունէութեանց: Այս խորումներով պատրաստուած անհատներու հաւաքական գործունէութեան պակասէն մենք շատ վնասներ ենք կրած անցեալի մէջ եւ նաեւ ներկայիս:

Անցեալի եւ ներկայի Բաղդատութիւն

Տարակոյս չկայ որ մենք անցեալի մէջ ունեցած ենք բարձրագոյն վարժարաններ Պոլսոյ մէջ, Կարին, Քիֆլիս, Վան, Այնթապ, զանազան դպրեւանքներ եւ Միսիոնարական Գոլճներ: Այս հաստատութիւններուն շրջանաւարտները ըլլալով հանդերձ տեղեակ հայ պատմութեան տարրերու, չէին կարող հայագիտութեան մէջ մեր թրոնած տեսակէտէն մասնակաւոր ըլլալ: Այս հաստատութիւնները զուրկ ըլլալով հարկաւոր դիրքութիւններէ, չէին կրնար մեր շօշափած պայմանները դժացնող սյժեր եւ ուսումնասիրութիւններ պատրաստել: Ոչ ալ հայ ժողովուրդի բնակավայրին մէջ այսպիսի աշխատանքներու պահանջը զգալի եղած էր: Ծերկուրջի կարգ մը հայտաւոր գաղութներու մէջ կը գտնուէին բարձրագոյն վարժարաններ եւ դպրեւանքներ: Անոնք եւս ի վիճակի չեն մեր ցուցադրած չափանիշերու համաձայն հայագիտութեամբ զբաղել:

Մենք ունինք պատկառելի Վենետիկեան եւ Վիեննական Միսիոնարական լոյսի եւ միսիոնարութեան կեդրոններ: Անոնք իւրացուցած եւրոպական գիտական հետազոտութեան չափանիշերը մեզի շատ բան սորվեցուցած են: Տարակոյս չկայ որ անոնք արտադրած են եւրոպական կշիռով ուսումնասիրութիւն-

ներս Սակայն՝ ըլլալով հայերէն լեզուով, այս թանկագին ուսումնասիրութիւնները չեն եղած մատչելի եւրոպական, ամերիկեան եւ միւս ազգերու պատմագրական եւայլն շրջանակներուն: Այս տեսակէտէն հայ մտննագրական աղբիւրները անգործածելի կը մնան: Այս պայմաններու բերումով՝ արտաքին աշխարհի մտքի եւ հոգիի գիտական կեդրոններու եւ մեր միջիւ երթեւեկը նշանակելի թափով չէ տեղի ունեցած: Մեր արտագրութիւնները տեսակէտով մը լնացման բախտին արժանացած կարելի է համարել: Ու մեր մտննագրութիւնը բնոյթով եղած է տեղական եւ հորիզոնը նեղ: Հետեւաբար հարկաւոր է միջազգային միտքերու աւազանին եւ մեր միջիւ հաղորդակցութեան կապ բանդծել մեր մշակոյթի եւ ժառանգներու համամարդկային նշանակութիւնը լոյս աշխարհ բերելու:

Տարակոյտ չկայ նաեւ թէ այսօր Թորհրդային Հայաստանի մէջ ամէն տեսակ լուրջ ուսումնասիրութիւններ կը կատարուին: Այն ուսումնասիրութիւնները որ ես տեսած եւ քննած եմ գիտական բարձր գործեր են եւ սակայն առաջադրուած Մարքսիստական քննադրութեամբ: Հետեւաբար այս եւ լեզուական պատճառներով այս աշխատանքները եւս մատչելի չեն եղած ընդհանուր ազգաց ուսումնականներուն: Ի հարկէ Հայաստանի ուսումնասիրութիւնները եւ ուրիշ յառաջդիմութիւնները մուտք կը դնեն Ռուսական գրականութենէն ներս: Այս խողովակը եւս մեր նպատակի իրագործման ձեռնառու չէ:

(Շարունակելի)

Պարոնայք Ս. Վրացեանի եւ ձորն Մարտիկեանի եւ իր յարելի տիկնոջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի դաշտը այցելութեան յիշատակ մը:

ԲԺԻՇԿԻՆ ԽՕՍԳԸ

ՄԱՂԱՊԱՐԿԻ ԱԽԱԶԱՒՏ

Իրիկուան, ուշ առնեն, առիպողաբար, Հիւանդի մը մօտ կանչուեցայ: Հիւանդը 35-40 տարեկան այր մարդ մ'ընէր իւրատ, գիրքով եւ հոսիւ, գալտրումներով կը ստուապէր: «Անմարտողութիւն ունի, ցուէր ունի: Յաճախ կը պատահի սոյն վիճակը եւ անհանգիստ կ'ընէ զինքը, լուսանկարուեցաւ եւ քար չերեցաւ, եւլն» ըսին շուրջիները:

Հարկ էր որ ներարկում մը ընէի, եւ ըրի: 48 ժամ վերջ՝ պէտք է կրկին տեսնեմ ըսի եւ մեկնեցայ: Հիւանդը հանգստացաւ եւ քնացաւ:

Երկրորդ այցելութեանս՝ հարցաքննեցի, կրկին մանրակրկիտ քննեցի եւ յայտնեցի որ մաղձապարկը բազմաթիւ քարերով լեցոռն է եւ գործողութեան կը կարօտի: Արդարեւ գործողութիւն եղաւ: Մեծ-փոքր 43 հատ քար ելաւ: Այժմ Հիւանդը տունն է: Լաւացաւ եւ անտանելի գալարումներէն ձերբադատուած է:

Բժիշկին համար շատ կարեւոր է ճանչնալ մաղձապարկին հիւանդութիւնները եւ մանաւազ սկզբնական շրջաններուն մէջ: Մաղձապարկը (գափ-լայի տարակը), որ լեարդին տակը, ալ կողմը կը գտնուի կրնայ բորբոքի սուր կերպով, եւ հետզհետէ Հիննայ, ստանց քար պարունակելու, կամ ընդհակառակն:

Զգուշաւոր քննութիւնները կը ցուցնեն, որ ամնարտողութիւն կոչուած վիճակներուն կէսը անոր բորբոքումներէն յառաջ կուգայ, եւ թէ ստամոքսը, այս խեղճ ու շարժիկուած գործարանը, մեղք չունի այդպէս կոչուած անմարտողութիւններուն մէջ:

Բժշկութեան մէջ չկայ հարց մը, որ այնքան հեռաբերական ըլլայ, որ քան աւագաբարերու հարցը՝ ուսուցումի տեսակէտէն, ուր տարբարանութիւն, մանրէքանութիւն, ախտաբանութիւն կուգան խառնուիլ իրարու հետ:

Երկու ուղղութիւնով մեծ նուաճում մը կատարած է բժշկութիւնը. նախ թէ ինչպէս կը կազմուին քարերը, երկրորդ պարագաներու բերմամբ վիճարուժական նշգրահելը, որ պէտք է գործէ իրբեւ Բ' ժամանակն, բայց արմատական միջոց:

ՔԱՐԵՐՈՒ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

Ա.— Վարակուած մեծազոյն եւ կարեւոր տեղը կը բռնէ, գալով ուղղակի արիւնէն: Ինչպէս ամէն կեդրոնական վարակում, մաղձապարկը մանրէներու համար բնակելի աղուոր խորը մըն է:

Իւրին է ինչ գտնել գանազան հիւանդութիւններու մանրէները: Բայց այդ մանրէներուն մէջ մասնաւորաբար շղթայաձեւ շարուած մանրէներն են (ստրեպտոկոկներ), որոնք յաճախակի քար կը շինեն մաղձապարտին մէջ:

Այս կարգի քարերը գրեթէ բոլորն ալ կրային են: Զարմանալի չէ անշուշտ, երբ յիշենք հոս որ, մանրէներու ներարկումով, արուեստականօրէն քար պատրաստուած է կենդանիներու մաղձապարկին մէջ: Այսպէս փորձարկութեան փաստն ալ կուգայ հաստատել իրականութիւնը:

Բ.— Մաղձը ընդունակ է թանձրանալու, «գիրտ» կապելու եւ այսպէս կը յօրինէ կորիքը ապագայ քարին կամ քարերուն: Կորիքին շուրջ սոխի խաւերուն պէս կը դիպուին մասնաւոր նիւթեր: Զերմը (տենդը) եւ շղութիւնը կը նպաստեն մաղձին թանձրացման:

Գ. — Գուլեստերինը՝ Հաւանարար քարերուն կամ աւազներուն հիւանդութեան ընթացքին, 75% զուխտարին կոչուած նիւթին քանակը կը շատնայ արհեստ մէջ: Տննդի եւ յուլութեան ընթացքին եւս զուլեստերինը կ'աւելնայ:

Անմիջապէս պէտք է յիշեցնել հոս որ գուլեստերինը՝ բազկապուցիչ տարրերէն մէկն է մաղձին. կը գտնուի նաեւ արիւնէն դուրս, ուղեղին, Հակիթիսի գեղղուցին եւ Ղաչայի հիւսկէններուն մէջ: Գլխաւորաբար անոր դիրտն է որ քարերու մեծ մասին կորիզը կը կազմէ:

Դ. — Նստուկ կեանքը, շատակիրութիւնը, պնդութիւնը երկրորդական պատճառներ կը հանդիսանան եւ կը նպաստեն աւազախտին: Կիները, գրեթէ անոնց երեք չորրորդը, իր զոհերն են, եւ յետ մահու զննութիւնները 25 առ հարիւր կը ցուցնեն աւազ — Հակառակ որ ո՛չ մէկ արտաքանական նշան տեսնուած ըլլալ կենդանութեանը — վաթսուն տարեկան կամ վեր կիներու մէջ, արդէն ընդհանրապէս 30-60 տարիներու մէջ պէտք է փնտռել:

Ե. — Մաղձապարկը կրնայ քարերով լեցուիլ — երբեմն 100-200 — առանց նշանի. գլխաւոր նշանները ստամոքսային են:

Ճաշէ ետք՝ անհանդաճութիւն, ծանրութիւն, փուք, սիրտ խտունուք, երբեմն փոխուք: Աջ ուսոսկրի ցաւը բաւական յատկանշական է: Ընչու՞մ մը աջ կողմերու տակ, դէպի ստամոքս, ցաւ եւ մասնային պրկում կրնայ պատճառել, ինչ որ թելադրիչ է. երբեմն դեղնութիւն ալ կը տեսնուի: Քարը անցնելու ատեն սաստիկ խիթ մը կը պատճառէ, զոր կարելի չէ մոռնալ:

Ք. (պենթիկրնեան) ճառագայթներով գրեթէ յիսուն առ հարիւրը կարելի է արտաճանաչել: Բայց զուտ գուլեստերինի քարերը Ք. ճառագայթներով չեն տեսնուիր:

Զ. — Հեռուոր Հետեւանքներ կրնայ ունենալ: Մաղձին ճամբուն խցումը, խիթը, սուր բորբոքումը եւ նոյնիոհ մաղձապարկի, կամ մասնի քաղցկեղը, Հաւանական բարդութիւններ են: Անշուշտ բացառութիւն են այն պարապաները, երբ բնաւ նշան չի տեսնուիր, եւ ենթակաները կը մեռնին ծերութեան դուրս Հասած:

Է. — Դարմանք. իբրեւ կանոն՝ խօսքը նշարակինն է: Անշուշտ պէտք է նրկատողութեան առնել հիւանդին տարիքը, պարագաները, արտանշաններու ծանրութիւնը, եւլն. եւլն.:

Հակիրտակ պարագային՝ դեղ եւ սննդապահութիւն բժիշկին խորհուրդովը: Ներկայիս քարը Հայեցնող եւ մաղձապարկին խողովակը բացող դեղեր եւ ներարկումներ անպակաս են եւ բաղմաթիւ, սննդապահութեան հետ զուգընթաց:

ԱԻԱԶԱԽՏ ԵՒ ՍՆՆԴԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Լեարդային գործարաններուն մէջ աւազ ունեցողներուն սննդապահութիւնը կը տարբերի՝

- ա) տազնապի օրերուն,
- բ) տազնապէ դուրս ժամանակներուն:
- ա) Տագնապի օրերուն

Նախ բացարձակ սննդազրկում: Յետոյ՝ ջրային սննդապահութիւն: Յետոյ երբ ցաւը կը մեղմանայ, կաթնային սննդապահութիւն: Անիւղ ապուր, բուսային խուսապուրներ:

- բ) Տագնապէ դուրս ժամանակներուն
- 1. — Կաթնարուսային սննդապահութիւն:

2.- Ծաշերու քանակութիւնը քիչցնել:

3.- Օրը 4-5 անգամ բայց քիչ ուտել: Առանց իւղի եւ քիչ համեմուած կերակուրներ ուտել, որպէսզի պարպուի մարգձապարկը: Ծաշերէն դուրս, առատ ըմպելի, թէթեւ հանքային ջուրեր, խաղողի հնչլ, ստեպլիէի հիթ եւլն.:

Արտօնուած սնունդներ

Քարմ կարագ, քիչ քանակութեամբ: Ալիւրապուրներ: Անիւղ արգանակ: Զրախան գինի, բուսաջուր: Ընդեղէն՝ խիտ չափաւոր: Իրրեւ համեմ սոլ, քիչ մը քաջախ եւ լիմոն: Պանիր, թարմ եւ եփուած: Հտուռն եւ թարմ պրտուղներ: Եփուած սալոր, պարպելու համար աղիքները: Չոր կարկանդակ: Կանանչ աղցան: Առտուն ծոծ բերանով յետեն կրամ ձէթ, կամ օրը երեք անգամ դգալ մը ձէթ: Առանց իւղի ժամպոն: Մածուն, թան, կտթ: Առանց հաւկիթի կարկանդակ, կաթնեղէն: Քարմ բանջարեղէն լաւ եփուած: Չոր բանջարեղէն, չափաւոր: Հաւկիթի ներմկուցը: Կարմրցուած անիւղ ձուկեր: Չտապկուած գետնախնձոր: Անիւղ ապուր, կաթով կամ բանջարեղէնով: Քանապուր, բրինձ, ձուար, աղցան, թարմ կամ եփուած, լաւ ծամել: Ալ, շաքար, մեղր: Լաւ եփուած հաւ եւ ճերմակ միս, քիչ քանակութեամբ:

Արգիլուած սնունդներ

Եփուած կարագ, իւղոտ արգանակ, իւղոտ միսեր, ճարպեր, ոգելից րմպելներ, սուրճ, կծու համեմներ, մանանեխ, ողպեղ, քաբու, շոքոյա, իւղոտ պանիր, կարաղով կարկանդակ, իւղոտ կաթ (ընդհանրապէս կաթը քիչ տալ), կաղամբ, թրթնջուկ, սմբուկ, սուկինձոր (լրիկ), թարմ լուբիտ, խակ պտուղներ, հաւկիթի դեղնուցը: Հացը քիչ, իւղոտ ձուկեր, խեցեղէններ, կակամորթեր, կաղամբով կամ իւղով պտուղներ: Խոզի, սպսի, բադի միսերը: Ուշեղ, արին: Քաջախախտն, սոխով համեմները: Տապկուած կերակուրներ: Պահածոյ միսերը (ապուխտ եւայլն), լեւարախիւսերը (փաթէ տը ֆուս): Խճողակ (տոլմա), եւայլն:

ԱԼՔՈԼ ՄԻ ԳՈՐԾԱԾԵՔ

Ալքոլը աւելի աւեր կը գործէ քան ծաղկախար, ժանտախար եւ պատեբրտզմները միացած:

Եթէ նկատի առնուէին ալքոլին սոթած վնասները, այլով պատրաստելու համար ամենէն տնհրաժեշտ ուտելիքներու (խաղող, բանջարեղէն, շաքար պարունակող պտուղներ եւլն.) փճացումովը, ուղղակի ալքոլի մեղատկցութեամբ առաջ եկած եւ մարդկային ընկերութեան անդորրութիւնը տակնուվրայ եւ ներդաշնակութիւնը խանգարող մտային եւ ֆիլիքսական հիւանդութիւններով (ինչպէս՝ գամագամ տեսակի յիւարներ, վաղաժամ մահով փճացող կեանքներ, անհանդարտ տարրեր, ռերագործներ, ժտանգակամբ վիժածներ.) պիտի ունենայինք միխառններու թիւ մը, որոնց ըով ընդհանուր պատեբրտզմի ընթացքին զոհուածներու թիւը ճղճիմ բան մը պիտի ըլլար:

Ալքոլը նախատիպարն է թոււաւորիչներու, որոնք անհասէն սկսելով, հետզհետէ կը տարածուին, ցեղին, աղղին, այս հանդամանքով, ալքոլը ազգութիւններու անկումը յառաջ բերող մեծագոյն ազդակը կարելի է համարել: Անմեղ եւ հմայիչ երեւոյթով, ալքոլը՝ զանազան տեսակի ըմպելիներով մտաք կը գործէ տուններու եւ հանրային վայրերու եւ գիտնականներու մէջ: Զայն՝ ըմբռնելու փորձութեան կ'ենթարկուի մարդ հետաւութեամբ, երբ նրկատի ունենանք մասնաւոր անոր անմեղութիւնը փառարանող նախապաշարեալ համոզումները: Աւելին կայ, ժողովրդական լայն խաւերուն մէջ արմատացած կարծիքներու համաձայն, ալքոլը բուժիչ յատկութիւններով օժտուած

հեղուկ մըն է: Գերազրդիւ երեւակայութիւններով սնանողները, հաճուքներուն ետեւէն վազող վառաշտները, անբնական զգայնիկները, սոսկիական կեանքէն ղէպի նորութիւն թիւածողները, անհասարակչիտները, ուժասպառները, որ կը վխտան ներկայիս եւ իրենց առօրեայ պէտքերը հողալու անկարողները գունդազունդ կը դիմեն գինովնալու ալքոլ-թոյնով, ընդարմացընիլու համար իրենց քնականութիւնը, մէկ խօսքով, կամ իրենց խօսքով... մոռնալու համար:

Ողկից ըմպելին զինքը հիւրբնկալող զուհին կը պատճառէ տեսակ մը հեշտազին, զուարթագին վիճակ: Մարդ անոր ազդեցութեամբ կ'ենթարկուի ինքնամոռացութեան. իր էութիւնը՝ լաւատեսութեան ուրախառիթ մթնոլորտի մէջ կը լողայ, իր երեւակայութիւնը՝ կը զրդուի հաճոյալի պատկերասցումներու ծնունդ տալով, արամազրութիւնը՝ զգալապէս կը փոխուի ղէպի լաւը, կեանքին երեւոյթները՝ կը պայծառանան, անոյ վերջիշումներու կ'ենթարկուի եւ ապազան կ'ընդնչմարէ երջանկութիւնով լիքն: Աւա՛ղ, տակայն, որ այս բոլորը ժամանակաւոր են: Ալքոլի ազդեցութիւնը ակնտանալէ վերը, ենթական իր գիտակցութիւնը վերտանալով տեսակ մը յուսախարութեան կ'ենթարկուի եւ իր նախկին հոգեկան վիճակը աստիճան մը աւելի անգուստացուցիչ կը դառնայ, բան մը որ շատերը կը մղէ վերստին ենթարկուելու ինքնամոռացութեան թունաւորումին:

Յետոյ կայ օրինակը եւ հետեւողականութիւնը, որ կը պայմանաւորէ մըլտային վարակումը:

Կայ նաեւ ժառանգականութիւնը որ կը ստեղծէ ալքոլին հանդէպ որոշ արամազրութիւն, ալքոլամոլիներու զաւակներուն մօտ:

Կայ նաեւ ճարտարարուեստը եւ վաճառականութիւնը: Առաջինը՝ ալքոլը զանազան ձեւերու վերածելով եւ արտադրութիւնը բազմապատկելով, միւսը՝ ցանցելով, ոսմկացնելով եւ դիւրութիւններ ստեղծելով, ամէն ինչ կ'ընեն սպառելու մարդոց զիմադրութեան միջոցները եւ տարածելու ալքոլը ու այս ամէն կառավարութիւններու բարեխնամ ու քաջալերիչ թոյլտուութեամբ: Արդարեւ ողկից ըմպելիներ արտադրողները եւ սպառողները, օրէնքի բոլոր թոյլտուութիւնները կը վայելեն, բացառութիւն կը կազմեն Միացեալ Նահանգները, ուր օրէնքով արգելուած է, թէ արտադրելը, թէ վաճառելը եւ թէ գործածելը:

Ալքոլը՝ հիւանդանոցներու մահացուցական մէկ երրորդին արտադրիչն է, յիմարներու կէսին ինքը ծնունդ կուտայ: Անոր ազդեցութեամբ յիմարներն ու զանազան տեսակի ոճրազարծները մեծ քանակութեամբ կ'աւելնան: Մահը մեծ համեմատութեամբ կը հնձէ ալքոլամոլիներու զաւակները: Ալքոլը թոքախտին դետին կը պատրաստէ եւ վեներական խտրուուն վարակումը կը գրաւացնէ: Կեանքի ալը կը կրծէ եւ կը զալկացնէ անոր բարգաւաճումը, չափաւ հասներու թունաւորիչն ու մանուկներու սպանիչն է:

Մասիս՝

Դոկտ. Օ. ԿԻՐԿԵՐԵԱՆ

Ս. Բալայի Արմենիա Ե. Ե. Միւրեան սկստունիք եւսկաւուական խորհուրդ
 կեդրոնը՝ Սկստուապետ Համբարձում Քիւլահեան, որ կազմակերպած է
 Ս. Բալայի 60ի մտ սկաւունքը

Ս. Բալայի սկստունքը տողանցք

ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԵՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՍԿԱՌԻՏԱՊԵՏ ԶՕՐ. ՊԵՏԸՆ-ԲԱՌԻԸԼԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԿԱՌԻՏՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայ. Պոյ-Սկառտներուն,

Վերջերս լուր առի Հայաստանի սկառտներէն, Ալեքսանդրապոլի մէջ, կոզաչի փոստ ըսուած վայրին, ուր վեց խումբեր կան, ամէն մէկ խումբը քառասուն հոգիէ բաղկացած

Գրեթէ տարի մը առաջ այս տղաքը, վայրենի, աղտոտ արարածներ էին, այսօր կ'ըսեն թէ աղնիւ, մաքուր ու բարեձեւ երիտասարդ տղաքներ եղած են եւ արժանաւոր կերպով պահպանութիւնը կ'ընեն իրենց գտնուած միջավայրին:

Պոքսի եւ Ֆութպոլի մեծ վափաք ունին եւ այս երկու խաղերն ալ անդրիական օրէնքներով կը խաղան, ամէն տղայ ունի անհատական տետրակ մը ուր գրուած է իր եւ ծնողքին անունը, տարիքը, սկառտական աստիճաններու եւ վարձատրութեանց թուականը. մասնաւոր երկու էջեր կան, մին ոսկի էջ, ուր կ'արձանագրուին տղուն մասնաւորաբար գործած աղնիւ արարքը, եւ սեւ էջ մը, ուր պիտի արձանագրուի գործուած անպատուարի արարքը:

Ծանկ մը կայ ուր արձանագրուած է իրենց տրուած բոլոր գոյքերը: Սկառտները կը պահեն մասնաւոր արձանագրութեան տետր մը, նշանակելով իրենց աւօրեայ բոլոր գործունէութիւնը:

Հայ սկառտներու նշանարանն է «Բարձրացիր- Բարձրացուր», որ կը նշանակէ ինքզինքդ կատարելագործէ եւ յետոյ բարձրացուր ուրիշները: Ճշմարիտ եւ հետեւելիք լաւ նշանարան մը, որեւէ երկրի սկառտի համար:

Անոնց համար ամենախիստ պատիժն է սկառտական գաւազանին գործածութեան արգելումը. որոշ թուականի մը համար:

Ես կը տեսնեմ թէ՛ հայ սկառտները սկառտական ոգի ունին, որքան տանն որ ճշմարիտ հզարտութեամբ մը կը կրեն իրենց սկառտական դաւազանները:

1921, «Հայ Սկառտ»

ՊԵՏԸՆ-ԲԱՌԻԸԼԻ
Ընդհ. Սկառտ Պետ.

ՄԱՆՕԹ. — Զօր. Պէտրն-Բաուրլի վերի նամակը ուղղուած է Հայաստանի (Ալեքսանդրապոլ) Կոզաչի փոստ ըսուած վայրի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառտ խումբապետներէն Վահան Չերազի որբ սկառտներուն:

Իսկ գալով հայ սկառտներու «Բարձրացիր-Բարձրացուր» նշանարանին, Պէտրն-Բաուրլի իր գունդանկութիւնը կը յայտնէ հայերու այս վեհ ու ազնիւ գիւտին համար. «Իրկնելով իր խօսքը «Լաւ մշտնաբան մըն է որեւէ երկրի սկառտի համար»:

Պուէնու Այրէս

ԿԱՐՕ ԾԱՀԻՆԵԱՆ

Ս Կ Ա Ո Ւ Տ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

ՍՄԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

Արեւելքի մէջ ժողովուրդը ոչ միայն ստորադասած է պատանիներուն իսկական արժանիքը, այլև բոլորովին անտեսած է անոնց մտաւոր զարգացումը եւ ձեռական աշխատութիւնը. արդիւնքը այն եղած է որ՝ մինչ քաղաքակիրթ ազգեր իրենց ակնյայտի քաջալիրանքով եւ աջակցութեամբ տղայոց բնդունակութիւնները բարձրացնելով անսահման օգուտներ կը քաղեն անոնցմէ, ընդհակառակը, արեւելքի մէջ չէք հանդիպիր տեղ մը՝ ուր պատանիներու աշխատութիւնը եւ մասնակցութիւնը ոեւէ շօշափելի արդիւնք տուած ըլլայ՝

Համեւերոպական պատերազմը մեզի ցոյց տուաւ թէ՛ ոչ մէկ ազգ պէտք է անտեսէ իր ծոցին մէջ գտնուած ոյժերը, որքան ալ փոքրիկ ըլլան, այլ ան հրաժեշտ է դորժածել զանոնք իրենց գերագոյն աստիճանին եւ օգտագործել ի նպատտ ընդհանուր բարելաւութեան եւ երջանկութեան: Բազմաթիւ օրինակներով կարելի է ապացուցանել այս սկզբունքին ճշմարտութիւնը: Հասարակ պատանիներ, որ ըստ երեւոյթին արհամարհելի քանակ մը նկատուած էին, մեծ ծառայութիւններ մատուցին պատերազմի մէջ տուայտող իրենց հայրենիքին, եւ նախարարներ ու մարեչալներ տրուատալից նամակներով իրենց զինահատուժը յայտնեցին անոնց մասին:

Բնական է թէ անչափազան տղաքներէ լուրջ օգտակարութիւն ոչ ոք կ'ազնկալէ, այսուհանդերձ սկառուական կազմակերպութիւնը այնպէս մը կազապարած, դաստիարակած եւ ձեռնհաս դարձուցած է զանոնք, որ այսօր ո'չ ոք միամտութիւնը կ'ունենայ վայրկեան մը իսկ մտածելու թէ տղաք իրենց հայրենիքին հանդէպ լուրջ օգտակարութիւն չեն կրնար ունենալ: Այս սխալ ըմբռնումը հետզհետէ կ'անհետանայ եւ ապահովաբար մենք եւս պիտի տեսնենք մեր պատանիներուն հաւաքական օգտակարութիւնը հանդէպ իրենց ազգին:

Իսկ ի՞նչ է արդէն նպատակը սկառուական միութեան, եթէ ոչ ձգտել բարձրացնել պատանիները մտաւոր եւ արհեստագիտական ճիւղերու մէջ, օգտակար դառնալու նախ իրենց անձին եւ յետոյ հանրութեան: Եւ այս իտէսւրը իրականացնելու միտումով Սիր Պատեմ-Փռվիլ հաստատած է մասնագիտական նշաններու դրութիւնը:

Մասնագիտական նշաններու դրութիւնը իր մէջ կ'ընդգրկէ կեանքի ասպարէզի գրեթէ բոլոր ճիւղերը, եւ նպատակն է՝ տղայոց տրամազորել անհրաժեշտ այն ամէն միջոցները, որոնցմով անոնք կարողանան իրենց ներքին հակումները ոեւէ մէկ ճիւղի վրայ զարգացնել եւ հասցնել գերագոյն աստիճանին:

Եթէ ուշադիր հետեւինք նշաններու մասին տրուած պայմաններու, պիտի տեսնէք այն հեռատես եւ խոհեմ եղանակը, որով իւրաքանչիւր նիւթ դասաւորուած է: Իսկ սկզբունքը այն եղած է թէ՛ պայմանները պէտք է շարադրուի այնպիսի եղանակաւ մը, որ անոնք պարունակեն իրենց մէջ հասարակ տղու մը սովորական գիտցածէն քիչ մը աւելին: Այս, բնական է, պիտի մղէ տղան քիչ մը աւելի ճիշդ թափելու, ուսումնասիրելու իր հետեւած ճիւղը, որով աղաք իրենց տարբարական գիտելիքները աստիճան մը բարձրացնելով կը դառնան աւելի հմուտ եւ ձեռներէց:

Կազմակերպական տեսակէտով՝ մասնագիտական նշաններու դրութիւնը

կրկնա՛, օգտակարութիւն ունի, (1) յառաջ բերելով դիտակից եւ կարող սկստու ներ, կազմակերպութեան հմայքը եւ ազդեցութիւնը կը բարձրանար, (2) իբր հետազոտութեան եւ օգտակար ձեռնարկ, կը գրաւէ սոցալոց ոգեւորութիւնը եւ զանոնք աւելի միացած կը պահէ խմբակներուն :

Այս երկու հիմնական պատճառները պէտք է արդարացուցիչ փաստեր նըկատուի մղելու համար կազմակերպիչ մարմինները եւ խմբապետները ամէն գոհողութիւն ընելու, ընդհանրացնելու մասնագիտական նշաններու գրուութիւնը սկստութեամբ մէջ, եւ դիւրացնելու անոնց ստացումը, առանց շեղելու տրուած յայտաններու ուղղութեան :

Հոս յարտաւոր եմ շեշտելու եւ քննիչ մարմիններու ուշադրութիւնը հըրաւերելու թէ մասնագիտական նշաններու քննութեանց՝ պէտք է տրուի բացարձակ կատարութիւն եւ լրջութիւն :

Սկստութեան պէտք է քաջ ըմբռնեն թէ քննութիւնները պիտի՛ կենտարուին անոնց ապահ ճշգրտութեամբ եւ թէ քննիչ յանձնախումբերը ոչ մէկ խըտիթ՛ եւ կի՛մ բացառութիւն կրնան թոյլատրել նշանակուած պայմաններէն դուրս, որո՛ր իւրաքանչիւր սկստութեամբ պարտաւոր է մասնագիտական ռեւէ նշանի՛ համար պա որաստուիլ խմբադրուած սպահանջներու համոճման :

Ամերիկեան սկստութեան կազմակերպութիւնը քաջալերելու համար սկստութեան իրենց հետեւած արհեստագիտական ճիւղերուն եւ զարգացնելու համար զանոնք իրենց մտաւոր աշխատանքներուն, դուրի՛ն ձեռնարկը ըրած է՝ հրատարակելով առանձին պրոշլուրներ իւրաքանչիւր մասնագիտական նշանի համար, բոլորն ալ խմբադրուած Ամերիկայի հեղինակաւոր անձերէ՛, Այդ պրոշլուրները պարզ սոճով բացատրուած եւ ընտիր պատկերներով լուսարանուած են լւրաքանչիւր նիւթ : Թէ ի՞նչ օգտակարութիւն կը բերեն ատոնք Ամերիկեան սկստութեան, ատիկա թուելն իսկ աւելորդ պիտի ըլլար : Եւ երբք զարմա՛ ալ չեմ պտներ երբ ամերիկացի սկստութեամբ զերազուս կը ներկայանայ հայ սկստութեմը :

Եւ ստիպուած կը դատուիմ մտածելու հայ սոցալոց վիճակով, որոնք իրենց ընդունակ է աւելնով լեցուն, բայց զուրկ իրենց նպատակալարմար մտաւոր եւ արհեստ սքիտական գրքոյկներէ, հետզհետէ կը կորսնցնեն իրենց ներքին ընդունակութիւնները եւ երբ պատահելութենէ երիտասարդութեան սեմը ոտք կը դնեն, կը տեսնէք զիրենք կորացած ծխախոտի, ոգելից ըմպելիներու եւ կանացի մորութեանց գերի : Բայց, մեր մէջ կը գտնուին բազմաթիւ հայ հեղինակաւոր, սասնաւորաբար երոյպական համալսարաններու մէջ իրենց մասնագիտութիւնը կատարելագործած անձեր, որոնք մեծագոյն ծառայութիւնը կրնան մտուցանել իրենց հայորդիներուն, հրատարակելով փոքրիկ գրքոյկներ որոնք մասնագիտական նիւթի շուրջ, մասնաւորաբար անոնք որ յիշուած են այս գրքոյկիս մէջ : Ես ամենամեծ հաճոյքով պատրաստ եմ աւելի մասնամասնութիւններ տալու իմ հեղինակաւոր հայրենակիցներէս անոնց՝ որոնք պատիւը պիտի ընեն զբերու ինծի :

ՀԵՏԵՒԵԱԼ ԿԱՆՈՂՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Է ՅԱՐԳՈՒԻՆ

1.— Իւրաքանչիւր մասնագիտական նշանի քննութիւնը պէտք է յանձնուի նոյն նիւթի մասին Կանոթ հեղինակաւոր երկու կամ աւելի անձերէ կազմուած յանձնախումբի մը :

2.— Յանձնախումբը յետ քննութեան՝ պիտի ստորագրէ մաննաւորաբար՝ պատրաստուած տպ յերեւալ յայտարարագիր մը հաստատելով սկստութեան յաջողութիւնը, համաձայն ընդգծուած պայմաններու :

3.- Ոեւէ սկսուտ, որ լրացուցած է շերկորոյ կարգի՞ն աստիճաննդ կորորդի
ի մասնակցիլ մասնագիտական նշաններու քննութեան:

4.- Նորընծայ սկսուտներու թղթատրուած չէ՞ թեկնածու ներկայանալ
մասնագիտական նշաններու, թէեւ կարող են անոնք հետեւիլ եւ պատրաստը
սիլ անոնց քննութեան:

5.- Մասնագիտական նշանները պէտք է կրել՝ աղճատուկին վրայ եւ գու-
ղընթաց:

6.- Ոեւէ նշան պէտք է դնել ստացուած թուականի կարգով եւ չտեղափո-
խել դան ըստ կամս:

7.- Գ. Խաչի նշանը պէտք է դրուի բոլոր նշաններէ վեր. առանց նկատի
առնելու անոր սեփացուած թնձակոնր:

Բացարձակապէս արգիլուած է սկսուտակած համարողներու վրայ կրել
ոեւէ մետալ, նշան, լուսանկար կամ ժապաւէն որ սկսուտական կազմակեր-
պութեան կողմէ չնորհուած է: Սկսուտներէն ոմանք յոռի սովորութիւն ունին
իրենց համարողներու վրայ կրել մեծ անձնանշանութեան մը մանրանկարը եւ
կամ ողիմպիական մրցումներէ շահած մետալներ: Ասիկա խառնէն արգիլ-
ուած է, եւ ոչ մէկ խմբապետ պէտք է թոյլատրէ այդ նշաններու գործածու-
թիւնը սկսուտական տարազի վրայ: Սկսուտները երբ իրենց պաշտօնական
համարողներով զեն եւ քաղաքային պարզ հարաւստ կը կրեն ազատ են իրենց
շահած գանձաւան մետալները կախել իրենց կուծքէն ինչպէս որ կը փափաքեն:

Թ.- Ոեւէ մասնագիտական նշանի հատուց արհուարի մը քննութեան անյա-
ջողութեան պարագային, նոյնը կրնայ կրկնուիլ երկու ամիս յետոյ:

9.- Ոեւէ սկսուտ որ ստացած է աստղանիշով նշանակուած ոեւէ մասնա-
գիտական նշան, պարտաւոր է ամէն տարի նոր քննութիւն տալ: Անյաջողու-
թեան արարքան ինչ նշանի մտ պէտք է կատարել:

10.- Թ՛յ շտապ ամիս մը տնտեսական տարած թիւերու մասնագիտա-
կան նշաններու քննութեանց, եւ տոտմարու կրնի գանձուց արուած կրնաններու
համաձայն:

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

1.- ԿԱՔՄԻՐ ԽԱՅ

Փէնք է գիտնալ.- Հրէջքներու դիւրութեամբ անկենդան մարմին մը պա-
րանով քաշել: Անպարտաստից պատգարակ մը պատրաստել: Միջոտարար պա-
րան նետելու եղանակը: Արեան զիւաւոր երակներու դիրքը: Երակներուն ա-
րիւնհասութիւնը դադրեցնելու միջոցը: Կտրած կամ ճաթած սովորները
յարտադրանք եւ վնասուած ոտք մը կամ ձեռք մը հաստը: Մրտեւտական շոշա-
ուութիւն: Դարմանում աշրուցքի, թունաւորումի եւ ինդլուտածի (կազերով),
ինչպէս նաեւ յարմարագոյն դարձան տանիք՝ անոթայ, մարտը, ջրա շնտ կամ
յուսնոտ անձերու: Ընդհանուր գաղափար մը ունենալ արողը պահանջան կա-
նոններու, ճիւղու, անժուգիւլութեան եւ անժգրութեան փնտնելու մասին:

2.- ՍԱՆԱՆՈՐԻ

Ստատիստիկի մը շարժան կետ նմայի փնտրելու աստիճանի Զ. մեղք անի
կուրթ: Եղանակ է գիտնալ նոր տղանտանի բնա եւ անոնց մեջնաններուն հարցա-
թիւնը եւ գործածելու եղանակը:

3.- ՆկԱՐԻԶ.-

Պարտի գծելու.- 1.- Յիշողութենէ նկար մը եւ յայտնել թէ ո՞րը եւ ե՞րբ տեսած էր:

2.- Նկար մը՝ տեսողութեամբ:

3.- Նկար մը՝ երեւակայութեամբ:

ՍԱՆՕԹ.- Իւրաքանչիւր Յկարի համար մէկ ժամ տրամադրուած է:

4.- ՍԱԿԱՌ ՀԻԻՍՅԷ

Ընդհանուր գազափար մը ունենալ այն ամէն Հում նիւթերու մասին, որոնցմով սակառ եւ կամ ուրիշ առարկաներ կը շինուին: Պէտք է - անձամբ - առարկայ մը շինել եղէղէ, կնիւնէ (սազ) եւ կամ յարդէ:

5.- ՄԵՂՈՒԱՐՈՅՍ

Փորձառական գազափար մը ունենալ մեղուներ հաւաքելու, մեղրաշինութեան եւ փեթակներու մասին:

6.- ԴԱՐՔԻՆ

Մէկ բթամատի հաստութեամբ երկաթ մը դարբնել. շինել ձիու պայա ձը. անցնել անիւի մը շրջանակը. դործածել գիտնալ դարբնոցի մը հնոցն ու մորճը, կարելի ու պայտել ձիու մը եղունգը. նաեւ երկաթն ու պողպատը կարծրացնել:

7.- ԹԻԱՎԱՐ

Նաւակ մը կառավարել գիտնալ աւանձինն. թիավարել խելաց կողմէն, նաւակը թիավարելով՝ նաու ու կողին եւ կամ ցամաքի մը մօտեցնել զայն: Գործածել գիտնալ կողմնացոյց մը. նպանապէս պարան մը նետել եւ կապել կանոնաւոր կերպով:

8.- ՓՈՂԱՀԱՐ

Պէտք է փողիվրոյ յատկօրէն փշել սկաուտներու «հաւաքման կողը», նոյնպէս հետեւեալ զինուորական կոչերը.- Վտանգի, յարձակման, տասնապետներու, հրամաններու, զօրանցքի ազդարարութեան, կայան երթալու և կարգի, ցրուելու, օրապահիկի, ճաշի համար, զարթումի (առաւօտ), վերջին ժամու եւ լոյսերը մարելու:

9.- ԲԱՆԱԿՈՂ

Պէտք է. 1.- Մէկ շարաթ բացօթեայ եւ կամ վրանի տակ ապրանք ըլլալ:

2.- Գիտնալ՝ նուազագոյն պիտոյքները (կազմանք, կարասի, օրապահիկ) եօթը տղոց համար, մէկ շարաթ բանակելու:

3.- Գիտնալ՝ վրան մը հաստատելու յարմար գետին ընտրել (ա) խմբակի համար, (բ) յիսուն հոգիէ բաղկացած բանակի մը համար, եւ յարդարել խոհանոցի, աղբանոցի եւայլն տեղերը:

4.- Վրան մը կանգնել եւ պարզ նորոգութիւններ ընել:

5.- Նախանիւթերէ պատսպարան մը կանգնել երեք սկաուտի բաւարար, եւ կամ հին ապրանքներով գոհացուցիլ վրան մը շինել մէկ խմբակի համար:

10.- ԿԱՀԱԳՈՐԾ

Ձանազանեւ, ճանչնալ յատկութիւնները եւ գործածութիւնը հետեւեալ առաջններուն.— Մայրի, ընկոյղ, կաղնի, ճմառնոյ, ճախոյ, փիկոն (կիւրկէն), կարասի մը շինել, եւ գիտնալ ներկել ու փայլեցնել պարզ կարասիներ, նոյնպէս նորոգել տակաւն առարկաներ :

11.- ԳՐԱԳԻՐ

Մաքուր գիր ունենալ եւ մատուցիկ նիւթի վրայ տպագրական օրինակներ հանել : Նամակ մը խմբագրել, որուն նիւթը հինգ վայրկեան առաջ տրուած ըլլայ : Գէտք է գիտնալ նաեւ պարզ տոմար բռնել :

12.- ԽՈՂԱՐԱՐ

Եփեյու տեղ պատրաստել քանի մը կղմիւնտրներով եւ կամ կոնդերով . գիտնալ կրակ վառել եւ եփել հետեւեալ կերակուրներ.— ձուգղջ (օմէթ), հաւկիթ խաշի (թոյլ կամ պինդ), խմոր շաղել, հաց եփել, հրուշակ (հէլվա) շինել, թէյ, սուրճ եւ քաքաօ պատրաստել, միտ մանրել եւ սեղանի պատշաճ սպասարկութիւն ընել :

13.- ՀԵԾԱՆՈՒՈՐԻ

Գէտք է յայտարարագիր մը ստորագրել, յայտնող թէ անձնական հեծանիւ մը ունի լաւ վիճակի մէջ, եւ թէ յօժարակամ է տրամադրել իր խմբապետին եւ կամ հանրութեան օգտակար գործի մը գործածուելու պահանջման պարագային : Հեծանիւը գործածել եւ անոր պարզ նորոգութիւնները կատարել գիտնալ : Գծագրուած եւ կամ բացատրուած ճամբայ մը հասկնալ, եւ բերանացի հրահանք կամ հրաման մը ուղիղ հաղորդել : (Հեծանիւ ունենալէ զադրելուն՝ նշանը պէտք է ետ տրուի :

14.- ԿԱԹՆԱՎԱՃԱՌ

Փորձառութեամբ սորված ըլլալ կաթ կթել, եւ շինել կարագ, պանիր, մածուն ու թան :

15.- ԵԼԵԿՏՐՈԳԷՏ

Ճարրական ծանօթութիւն ունենալ էլեկտրական հոսանքներու եւ անոր մարտկոցներուն գործածութեան, ինչպէս նաեւ էլեկտրական զանգակներու եւ հեռագայններու գործելու եղանակին մասին :

16.- ՄԵՔԵՆԱԳԷՏ

Ընդհանուր դաշափար մը ունենալ շոգեշարժ եւ կապային մեքենաներու գործուելութեան վրայ եւ որոշել անոնց զանազան մասերը : Գիտնալ՝ իր կողմէ ընտրուած մեքենայ մը բանեցնել, իւզոտել, մաքրել եւ կեցնել :

17.- ԶՈՒԱՐՃԱԽՕՍ

Ուռք մը զուարճացնել առնուազն տասներհինգ վայրկեան զանազան երգերով, խաղերով, ձեռնածութեամբ, պարերով, պատմութիւններով եւ այլն :

18.- ԱԳԱՐԱԿԱՊԱՆ

Փորձառութեամբ պէտք է երկիրը հերկել եւ երկրագործական մեքենաներու գործուելութիւնը գիտնալ, նմանպէս գիտնալ ագարակի մէջ կենդանիներու հոգ տանելը եւ զանոնք խմամելը :

19.- ՀՐՇԵՑ

Պէտք է գիտնալ ջուրի խողովակներու կեցրտները եւ հրէջ խումբերու վայրը, պաշայտիկ մարմիններ փոխադրելու եղանակը, մալլիջի, սանդուխտներէ վեր ելլել, ձեռքէ ձեռք ջուրի գոլներ փոխանցել, պարաններէ վար սահիլ, ալլող տան մը մէջ մտնել եւ ծովերու մէջ գործել, հրդեհին ծաւալման դէմ միջոցներ գիտնալ եւ յանպատրաստից պարաններ եւ լալաւորութեան սաւաններ պատրաստել:

20.- ԲԱՐԵԿԱՄ-ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐ

Պէտք է ձիերու, ինչպէս նաեւ հետեւեալ անասուններէն ոռնէ մէկուն - կով, ուիար, գոմէշ շուն, եղ, հաւ, էջ, կատու - սովորութեանց, ստորեւեռներու, եւ պոչաւոր թռչող թռչուններու, զննողական, զննողական մը բռնակալ, նրանց կրած թղկու կենդանիներու հիւանդութեանց, զարմարութի, կողմուրթեան եւ ուժապատրաստեան միջոցներ գիտնալ:

21.- ՊԱՐՑԻՔՊԱՆ

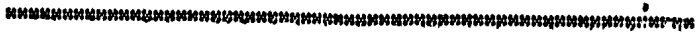
Պէտք է 6-12 ոտք թառակուսի հող մը մշակել եւ մեջքնի վից տեսակ ծաղիկներ կամ տունկեր: Տարբ տեսակ ծաղիկներու հայերէն անունները գիտնալ եւ բացատրել թէ պարտէյ մը ի՞նչ պայմաններու ներքեւ կրնայ պարտաւոր եւ պտղաբեր ու ծաղկահոտ ըլլալ:

22.- ՁԵՌՆԵՐԷՑ

Գիտնալ մաքուր կերպով մեղրիկ տունի մը գուրդի նորակէ, պատուհանի կամ դրան կոտրուած քերի, ճաշակաւոր կերպով պարարտեմ անձեակ մը պատուհանի մը ապակին անցրնել, աթոռի մը ելէզէ նստարանի մասը նորոգել, կոտրուած կարասիներ նորոգել եւ այլն:

Ն. Եսրէ

ՄԱՐՏԻ 26 ԵՄԵՐՈՒՄ

ՊՈԶԱՅԻ ԱՌՈՑԱՆԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Սկսած են Պոչայի ախոյանական մրցումները:

Սիրողիկը հրատարակելու յարկաւորութիւնները իրենց շնորհիւ իրարմ աջակցութեամբ հետաքրքրակազարծ մրցումներու են:

Պոչայի Յանձնախումբ

NAUASART

AÑO 5 - Nº 49

JUNIO DE 1957

BUENOS AIRES

EL hombre es como una batería eléctrica. Acumula impresiones que se transforman en energías. Hay buenas y malas energías, de acuerdo con la manera como el hombre recibe y refleja estas impresiones. El resultado de esta acumulación de impresiones forma el CARACTER. Así, todo está en el modo de mirar las cosas de la vida.

No debemos olvidar que una batería eléctrica se desgasta con el uso y el tiempo. Igualmente sucede

con el hombre. Viene una época de desilusiones y de decreimiento en todo; cuando las energías acumuladas fueron malas o falsas. La realidad de los acontecimientos produce, entonces, la dispersión que muchas veces lleva a la neurastenia y al suicidio. Es el aniquilamiento de la batería, vale de-

cir, es la muerte moral del hombre. Sin embargo, como sucede con las baterías eléctricas, las energías desgastadas pueden ser renovadas y el hombre despierta, vuelve a vivir, desde el momento que empieza a darse cuenta de que las impresiones recibidas son consecuencia de la importancia mayor o menor que ha dado a los

acontecimientos de la vida.

No queremos decir con esto que debemos ser indiferentes,

sino que no debemos apasionarnos por nadie. Debemos comprender que en todo hay un lado desconocido. Este es el lado de las sorpresas. Con el ánimo así dispuesto nunca extrañaremos los sufrimientos, las decepciones y los engaños.

COMPRESION

EDITORIAL

EL CAMINO HACIA LA ESCUELA

Por. RAFFI MIRAKIAN

—Cada día te vas más temprano al colegio.

—Es para repasar mamá.

Jorge tiene dieciseis años atareados. Concorre a las clases del turno de la tarde de un colegio nacional.

La madre se conforma con la respuesta. En cierto modo es lógica, puesto que las clasificaciones de Jorge son buenas.

Pero el muchacho no va a repasar.

En la esquina del colegio existe un café lleno de atractivos: los muchachos mayores hablan allí de problemas apasionantes, se juega al billar, se fuma, y el que tiene dinero toma cerveza o café dándoselas de hombre libre.

No es por ciento el café un antro de perdición. Lo lamentable es que los jovencitos que a él concurren, así lo crean.

Siempre han tenido los antros de perdición un picante atractivo para los adultos, tanto más, para los chicos que están haciendo pininos de hombres.

Es necesario que con toda naturalidad el padre destruya la magia del café haciendo ver al hijo que las reuniones en él no tienen nada de pecaminosas. Suelen ser, eso sí, magníficos centros para perder el tiempo cuando realmente hay cosas importantes que hacer y se dejan de lado por estar departiendo con los amigos. Pero, por el contrario como recreación, como punto de reunión, como centro de intercambio cultural, el café no es un precursor del Club. Hay que destruir el prestigio del cigarrillo como señal de hombría. Esta no se prueba desde luego fumando. Un gran fumador puede

ser un cobarde o un irresponsable. El adolescente sabe a la perfección los daños que el cigarrillo causa. Es vano repetírselo. Vale más hacerle ejercitar su hombría dejándolo opinar, tratarlo más como persona mayor, sin darle una exagerada importancia, pero escuchándolo con simpatía.

El consejo vale poco. La convicción entra a formar parte de nuestra conciencia a través de los hechos. Y son efectivas también las conversaciones amistosas entre padres e hijos que aparentemente nada tengan que ver con el defecto que se desea corregir.

Es casi seguro que si Jorge fuese amigo de su padre, recibiendo de él un trato "de hombre a hombre", no necesitaría desperdiciar su tiempo en el café para probarse a sí mismo que ya está en camino de salir de su adolescencia.

SALIDA DE CLASE

Al salir de la Escuela Normal, Martha y Elena miran para la esquina ansiosamente.

—Allá está. Seguramente habrá de hablarme. ¡Estoy de nerviosa!

—¿Por qué? Yo cuando hablo con Miguel no estoy nerviosa, sino contenta.

—Miguel es sólo un muchacho. ¡El es un hombre!

Martha no comprende. Ser un hombre es ciertamente importante, pero en este caso se trata de una emoción sentimental y lo mismo da, cree ella, que la provoque un hombre o un chico. Sin embargo la nerviosidad de Elena está justificada. Un hombre experimentado que va en busca de "al-

guien" a la esquina de los colegios, es siempre sospechoso. La parte defensiva subconsciente le está diciendo sin palabras que no debe aceptar el galante en tales condiciones. Pero también en la subconsciencia hay un llamado excitante que la invita a probar, a saber qué dirá el desconocido, a jugar un poco tratando de retirarse a tiempo y sin riesgos.

A veces su madre le habrá dicho algo al respecto. A veces las profesoras hablan censurando esas citas y encuentros con voz severa.

Para las jóvenes suelen ser estos sermones "música celestial". Los oyen, pero no los aceptan. Sólo es efectiva la confianza con personas adultas, cosa sumamente difícil, pues son pocas las que merecen la total confianza del adolescente.

Las chicas y muchachos tienen la convicción de que las personas mayores sienten una especie de maligno placer en limitarles la existencia. Cada consejo, cada prohibición, es solamente una manera de ejercer este placer. De ahí que el consejo y las prohibiciones poco o nada sirven para guiar en esta edad de las complicaciones máximas.

Cuando una persona adulta, lejos de limitar ensancha el campo y amplía el panorama regalando su experiencia en forma de anécdota, diciendo sobre todo aquello que las jovencitas ignoran y desean saber y sobre todo diciéndolo de una manera inteligente, el resultado positivo es casi seguro. Primero se obtienen tímidas preguntas indagatorias. Si son contestadas con veracidad, valentía y serenidad, poco a poco se va llegando a recibir el valioso don de la confianza.

Hay que decir a las adolescentes todos los peligros que las acechan. No se trata de darles vacunas espirituales para que no se enamoren, cosa imposible. Pero sí de dárselas para que se

cuiden del engaño que explota su inexperiencia.

El amor juvenil legítimo es liviano, ilusorio, se nutre de estados de ánimo embargados de emociones violentas por ser primeras que necesitan poco incentivos dada su natural intensidad. Pero explotando esos estados de ánimos propios de la edad, las personas sin escrúpulos pueden perturbar para siempre la vida de los niños. Las madres deben, pues, con todo tino ser las primeras amigas de sus hijas y no asustarse cuando éstas les relatan hechos análogos al que aquí señalamos. Poner remedio con habilidad, dando razones, contando cosas, aun poniéndose como ejemplo, es agradecer inteligentemente la confianza de la jovencita y afianzarse el éxito con una ayuda eficaz y comprensiva.

¿POR QUE LOS PADRES NO SON AMIGOS DE SUS HIJOS?

He aquí una pregunta difícil de contestar en términos generales, porque cada familia es un caso particular y por lo tanto en cada una de ellas la causa además de ser compleja, es diferente.

Sin embargo, vamos a señalar varios enfoques de la posición de los padres con respecto a sus hijos.

Existen los que no ven crecer a los niños y consideran que siempre es prematuro pensar de ellos determinadas cosas. Cuando el caso se presenta y Jorge, por ejemplo, es hallado en el café de la esquina del colegio jugando al billar o fumando, o Martha sorprendida con un señor de treinta años en el banco de la plaza, esos padres se asustan más que por el hecho en sí, por la sorpresa de que los niños hagan tales calamidades fuera por completo de la edad que ellos mentalmente les asignan.

Si bien estos hechos de Jorge y Martha no están justificados por los die-

ciseis años que cuentan, hay problemas en esos años que se deben temer con anticipación a que se produzcan. Los padres que no están así prevenidos sufren por el estupor una conmoción trastornadora que da relieves de catástrofe al hecho si no simple, por lo menos subsanable si en ello se pone tacto e inteligencia.

Tales padres difícilmente pueden ser amigos de sus hijos, porque están completamente alejados de la realidad de éstos y un abismo enorme los separa. De igual tipo son los padres que no quieren hablar con sus vástagos de "ciertas cosas para las que son aún muy chicos". La amiguita íntima o los compañeros del café se encargan malamente de hacerlo con el agravante del tono misterioso, de la ocultación, y de la inexperiencia transformada en una aparente experiencia sin limpieza y sin altura.

La madre y el padre confidentes dan a sus hijos una importancia de la cual está sedienta la adolescencia. Nunca a tal edad y salvo excepciones o graves tormentas íntimas, se es infiel a la confianza dispensada por los progenitores.

Hay padres autoritarios, hoscos, severos, a quienes la paternidad ha investido de una especie de máscara tras la cual esconden las dulzuras, las emociones, los vaivenes de la comprensión y la ternura. Los muchachos ven la máscara y creen solamente en su realidad, no pueden por inexperiencia advertir el resto. La máscara es imponente y los cohibe. Los adolescentes quedan así solos. El padre por su parte suele sufrir pensando que sus hijos no lo quieren lo suficiente. A veces están en lo cierto, porque la severidad extrema y el autoritismo, no son propicios para despertar el amor.

Es difícil que padres así depongan su actitud. Generalmente están profundamente convencidos de que no es

posible dominar a los hijos si no es por el temor, el respeto, el acatamiento.

En todos los tonos diremos que están equivocados. Que todo ellos significa con certeza un dique de contención que paraliza y detiene las efusiones familiares, la confianza, la entrega anímica sin la cual la educación consciente no es posible.

Junto al padre autoritario y severo observamos el tipo de padre vergonzoso, tímido, que, considerando necesario tocar ciertos tópicos con los hijos, darles más confianza, intimar con ellos, están trabados por una serie de complejos psicológicos que los inhiben. Cuando en los dos casos apuntados el padre ha tomado conocimiento profundo del problema que lo separa de su hijo, debe tratar ante todo de vencer el escollo rompiendo las barreras que interiormente se le oponen.

Si el padre ve que no le es posible reaccionar en el sentido indicado debe buscar una tercera persona que lo auxilie. Lo que un padre no puede decir a su hijo por timidez o exceso de autoridad, puede sugerirlo a un amigo de éste, a su maestro, a un pariente o alguien, en fin, que sirva de nexo, de puente y establezca el vínculo anhelado.

Lo imprescindible con respecto a la adolescencia es captarse la confianza de los jóvenes, mereciéndola, no intimidarlos y así, mejor conocerlos.

Una persona que reúna dotes morales y experiencia ha de ser la elegida por el padre. Su auxilio será precioso y el padre que no pudo vencer su timidez o el severo que no puede deponer su actitud estarán en continua relación directa con sus hijos conociendo de ellos una cantidad de problemas que posiblemente, sin el intermediario nunca les serían revelados.

Esta tercera persona, de entera confianza de los padres, estarán en continuo contacto con éstos intercambian-

¿QUE OCURRE CON NUESTROS NIÑOS?

En estos momentos y desde hace varios años, se viene produciendo en nuestra institución un proceso deportivo-social que está, a mi entender en el punto de descenso mínimo.

U.G.A., fué siempre una institución, que desde el punto de vista social, estaba constituida por una "gran familia". Bajo ese carácter y durante muchos años desarrolló todas sus actividades.

Hablar de la familia implica una serie de lazos afectivos, entre dos épocas: "la de los padres y la de los hijos". Al margen de los lazos sanguíneos, para que la familia exista es necesario desarrollar e incrementar cada vez más los lazos afectivos.

Aquellos padres que pretendieron hacer valer como condición de familia la "obligación" han caído en el más rotundo fracaso y sólo han conseguido el sometimiento de sus hijos hasta el momento en que éstos, sintiéndose libres se han revelado con razones justas.

En cambio los que a su tiempo supieron inculcar a sus hijos la "necesidad de vivir en familia", haciéndoles sentir la enorme ventaja que ello representa, han fomentado en sus hijos, el deber de respeto a los lazos familiares. También, es por ello que nace en esos hijos la necesidad de beber en fuente de la familia todo ese néctar de amor que de ella fluye.

Nuestra institución tiene, análogamente, padres e hijos. Socios que por

do ideas, entrecruzando acción de modo que procedan conjuntamente.

Y muchas veces, si este intermedio posee experiencia en materia educativa y psicológica, podrá señalar a los padres muchos errores al parecer insignificantes que pueden tener, sin embargo, suma importancia, en la edad a que nos venimos refiriendo.

su experiencia y por los beneficios obtenidos de esa anterior familia, no pueden hoy desligarse del deber moral de guiar a las nuevas generaciones.

Estos niños, como todos los niños tienen la desventaja de que nunca fueron grandes, mientras que los grandes, algún día fueron niños.

En consecuencia, no deben tampoco olvidar que sólo ellos y únicamente ellos pueden transmitir su experiencia.

Es necesaria una "formación integral" de esos niños. Cualquier método que se aplique sobre ellos y que no haya sido previamente estudiado con plena responsabilidad puede ocasionarles enormes daños para su futuro.

No podemos pretender que hoy no exista un divorcio entre esos padres y estos niños de hoy, si se ha producido una discontinuidad de varios años.

Es por ello que mencioné un proceso y de él, el punto de receso. Es decir, que comienza ahora el ascenso y que no debemos desaprovechar.

El primer signo positivo de ese ascenso es el "scoutismo".

Pero no nos engañemos ni adoptemos como finales, soluciones de transición. Considero que el scoutismo, en la forma que ahora se lleva es un camino precario para llegar a la meta que todos debemos aspirar para nuestros niños.

Digo esto, no con ánimo adverso. Considero encomiable la labor desarrollada y la que actualmente se lleva. Pero sostengo que es insuficiente la forma en que se desarrolla en la práctica y hasta perjudicial.

Nuestra mira debe ser más elevada, o mejor dicho de soluciones más efectivas. Para ello pienso que existen dos caminos principales: 1º Dar otro carácter más integral a la formación del scout de la U.G.A.; 2º Buscar un camino paralelo.

Un uniforme es evidente motivo para un niño y halago suficiente para que un padre lleve e inscriba a su hijo en el grupo scout.

Si pasado un período más o menos largo, ese niño (ya acostumbrado a su uniforme) no encuentra un motivo de progreso que lo mantenga, necesita sentir una obligación para seguir viniendo a ese curso. Si no necesita de ese sometimiento, el problema es más grave, pues nos indica que estamos frente al futuro hombre que le bastaría vivir de la apariencia.

Los niños asimilan muy bien estos ejemplos y es por ello que la mejor herencia que podamos darles como padres espirituales, es una niñez feliz e íntegramente desarrollada.

He observado las últimas exhibiciones de los scouts y dejan entrever fallas serias en su preparación física y disciplina deportiva.

Considero fundamental que nuestros "uguitas" tengan "mente deportiva". Ello implica una serie de condiciones que concurren a definir un buen deportista y se refieren a su disciplina, a su respeto hacia los demás, a sus compañeros, a su forma de expresión, a su sentido del honor, de la responsabilidad, etc.

Son todos factores imponderables que ven la luz a través de la coloreada

tez del atleta, de su franca sonrisa, de su confianza en sí mismo.

Inculcar a los niños esa fé interior, junto con los demás atributos, exige como condición irrecusable de los que toman la enorme responsabilidad de dirigirlos, estar perfectamente identificados con las normas y el camino a seguir.

Tener pleno conocimiento del plan trazado y sobre todo mucha fe sobre el valor del trabajo a realizar, tanta fe, como para contagiar a los niños de esa hermosa enfermedad.

Al hablar de un camino paralelo, como segunda solución, he supuesto de él, de que los niños tendrían todas las posibilidades para adquirir una formación cultural-deportiva de que hoy carecen en buen grado.

La formación de un Departamento Juvenil o cualquier otra denominación sería necesaria para contemplar en forma única y cabal los problemas de los niños.

La U.G.A., llegó a contar con ese organismo y puedo afirmar que estaba bien orientado sobre todo porque no había ningún divorcio entre los que dirigían este organismo y los que estaban dirigidos por el mismo.

No quiero con esto significar que la solución está en el camino paralelo. No, lo que sostengo es que esa experiencia acumulada no debe desaprovecharse y si las personas que otrora formaron parte de dicho organismo y si hoy no estarían disponibles de hacerlo, no importa. Lo importante es que la organización y la escuela que ellos formaron e implantaron, sus normas, sus enseñanzas, se puede recoger aún hoy.

Si el material humano para esa empresa no existiría, se fusionarían esos conocimientos a las normas que tengan los actuales dirigentes de esa niñez.

Por eso dije anteriormente: no podemos ni debemos engañarnos y nuevos

engañar a nuestros niños.

U.G.A., tiene su espíritu, que fluctúa en intensidad, pero que existe y todo "uguita" debe conocer. Es por mantener ese espíritu que debemos encauzar a nuestros niños por el buen sendero y no por otro.

El niño "uguita" debe ante todo sentirse como perteneciente a la familia de la U.G.A. Si la solución está en el scoutismo, en hora buena, pero sin olvidar la premisa, primero sentirse uguita, luego scout y en todo caso sería scout de la U.G.A.

Nunca debemos permitir que divorcien ambos conceptos y si uno de los dos debe desaparecer, quedará como "uguita".

Todo ello al margen de su formación física que considero importantísima.

Nuestro club vive alrededor de cuatro o cinco deportes fundamentales y que nuestros niños deben practicar en forma racional. He visto con mucho agrado, las clases de básquet-ball para ni-

nos, pero lamentablemente divorciados de los scouts. Además, con ello no se termina una preparación de un deportista o de un futuro deportista.

Las soluciones no se pueden dar aquí en dos palabras; ello requiere un paciente estudio para ser llevado en forma integral.

Solo quiero recalcar, que, como dije antes, este problema de los niños uguitas, es parte de un proceso que en estos momentos toma rama ascendente.

Tenemos en nuestras manos la oportunidad de promover para el futuro generaciones de niños que hayan recibido una enseñanza beneficiosa y que sientan en consecuencia por U.G.A. los mismos afectos que los une a sus familias, que estén identificados con el club, porque sientan la necesidad de desarrollar en él sus años juveniles.

Si conseguimos eso de nuestros niños de hoy, podemos mirar con confianza hacia el futuro, pues los hombres del mañana, no olvidarán nunca las enseñanzas recogidas en la niñez.

OHANES

PIELES
FINAS

MODELOS
REFORMAS

PELETERIA "PAPAZIAN"

SUIPACHA 942

T. E. 32-0705

BUENOS AIRES

LA ESPECIALIDAD DE CADA NACION EN EL USO DE LAS ARMAS

Desde la antigüedad, el uso de diferentes clases de armas, ha sido de interés a las naciones del mundo. Desde fechas prehistóricas se han dado suma importancia a las armas. Por ejemplo, el héroe de Troya, Aquiles, había impuesto clases y entrenamientos, para el uso del arco y la flecha, a sus soldados espartacos. La caballería de Bengalia y Pundjap (India) fué famosa por el uso de la lanza. Los cosacos de Rusia, fueron famosos y diestros en el manejo del sable y diestros en artillería pesada (cañones). Los búlgaros, en la guerra de los Balcanes, tuvieron mucha fama en el uso de la bayoneta. En cambio en la Edad Media, los mosqueteros de Francia, ocupan destacado lugar en la historia como grandes floretistas. Los armenios, antes de Cristo, fueron famosos en el uso del arco y la flecha. Por ejemplo, cuenta Xenofonte, que un príncipe armenio tomaba clases de lanzamiento de la flecha. El romano Voradios, escribe que los soldados de la caballería armenia, en las retiradas, tiraban la flecha hacia atrás y con mucha puntería al enemigo que los perseguía, desconcertándolos.

Los historiadores armenios Khorenatzi, Pharbetzi, Pafstos Puzant, Magchistros y Yeguishé, cuentan que uno de los mejores entrenadores en el manejo del arco y la flecha del rey Varastad, se llamaba Saharuni.

Pharbetzi cuenta que los príncipes armenios de la generación de los Gamsaragán, eran muy diestros entrenadores.

Korenatzi, escribe que el hijo del rey Ardashes, llamado Dikran, que fué entregado por su padre a un entrena-

dor llamado Varash, más tarde resultó ser uno de los más diestros de la época en el lanzamiento de la flecha. De igual manera el príncipe Knel, fué un buen entrenador. Los príncipes de la familia Mamigonian eran también muy diestros, tal es así que podían utilizar la mano izquierda o derecha indistintamente, para el manejo del arco y la flecha.

En el siglo actual, las naciones se empeñaron en destacarse en el manejo y la producción de armas modernas. Y la puntería ha tenido tan gran lugar en el programa de las olimpiadas internacionales que los países dan mucha importancia a dichos entrenamientos.

En 1952, en la Olimpiada Internacional de Helsinki, fueron campeones de tiro al blanco: Hungría, Unión Soviética, Alemania, Finlandia, Canadá y Noruega. En cambio, en la de Melbourne: Finlandia, Italia, Unión Soviética, Rumania, Canadá y Argentina.

Como se ve, en los tiempos antiguos y en la actualidad, cada nación ha tenido la preocupación de adiestrarse en determinadas armas.

Hace pocos días, me planteaban la situación de los turcos en el manejo de las armas. Antes de hablar sobre la utilización de sus armas antiguas, como ejemplo les voy a contar algo que me pasó, para que ustedes se den cuenta de la destreza de los turcos en el uso de las armas en los tiempos modernos.

Era en 1916, en la primera guerra mundial. Estábamos en el patio del colegio "Mesropian" haciendo nuestras prácticas deportivas periódicas, cuando oímos el ruido potente del motor

de un avión de guerra. Debajo de sus alas, vimos una cruz y comprendimos que era la alemana. Alemania era aliada de Turquía en aquel entonces. Sin dar mayor impotencia y sin demostrar ningún temor, seguimos con nuestras prácticas. Pero en seguida, vimos que de la loma de Kadifé Kalé (Kalé= fuerte) los soldados turcos, con ametralladoras y otras armas pesadas bombardeaban al avión de su aliada. El aviador desesperado, les hizo señas para demostrarles que no era enemigo. Pero fué inútil. Los tiroteos, continuaron en forma insistente a su alrededor. Entonces, el avión, como último esfuerzo se acercó peligrosamente a unos cuantos cientos de metros de la loma, para que los soldados turcos vieran la cruz alemana. Estos, como si estuvieran ciegos, seguían tiroteando. El aviador viendo que no había ninguna posibilidad dió una vuelta entera y aterrizó en un campo deportivo perteneciente al club griego Pelops. Nosotros pensamos que había sido tocado el avión. En seguida dejamos nuestro juego y corriendo nos acercamos al avión. En el trayecto, oíamos a los pobladores turcos que gritaban con alegría (Vurduk, Vurduk...) lo tocamos, lo tocamos. Pero para nosotros no fué ninguna sorpresa que al acercarnos vimos el avión intacto, sin ninguna avería y el aviador sano y salvo conversaba tranquilamente con algunos oficiales turcos.

El aviador alemán se llamaba Budegen; fué el héroe del frente occidental. Este había sido llamado para reforzar la defensa de los turcos contra el bombardeo ininterrumpido de los países aliados.

A consecuencia de este hecho, nosotros los deportistas del colegio "Mesropian" comenzamos a discutir en forma acalorada sobre la ineficacia de los soldados turcos, que no pudieron tocar el avión alemán que volaba a tan baja altura. Entonces, algunos de mis com-

pañeros pidieron mi opinión. Les dije que no estaba de acuerdo con ellos. Porque cada nación es capaz en algo, en cambio los turcos eran incapaces en ésto. Incapaces en el uso de las armas de guerra, por ejemplo, cañones, ametralladoras, etc. En ciencias, geografía, etc., los turcos jamás se han destacado. Por eso, porque si uno no sabe no puede hacer.

Pero, ¿en qué se destaca el turco?, me preguntaron mis compañeros. Yo les contesté: en el uso del yatagán. Y agregué: Los otros días, un huérfano armenio que se había escapado de las manos de los turcos, llamado Peñamin. me contó que los turcos engañando a los armenios de que se los llevarían a establecerse en otro lugar mejor, les tan las manos y los asesinan con yatagan. Y a las jóvenes las llevan para enriquecer sus harems. Las madres que se habían salvado, se escapan con sus hijos en sus brazos y se esconden en los bosques, entre los árboles. Los turcos corren detrás de ellos y les tiran a matar. Muchas personas mueren en este incidente y a los que se salvaron del tiroteo, les cortan la cabeza con yatagán. Peñamin dijo, que su madre que estaba también herida le cortaron la cabeza con yatagán delante de sus ojos. Peñamin corrió encima de su madre llorando. Uno de los turcos lo agarró con fuerza y lo colocó sobre su caballo y se lo llevó a su casa. Peñamin fué transformado al islamismo y cambiado su nombre por el de Mustafá. Lo hacían trabajar como un esclavo en la atención de las vacas y otros animales y en los quehaceres de la casa. No le daban alimento suficiente y sus ropas estaban andrajosas. Durante el invierno su vida era insoportable y cuando quería un pedazo de pan le gritaban "keafir gueavuz oglú" (infiel hijo de cristiano) y le pegaban. Peñamin ya no podía aguantar y en una oportunidad favorable, se escapó. Días y semanas deambuló por las montañas, ali-

¿DESINTERES POR EL DEPORTE. O POR EL CLUB?

II

He sentido la necesidad de completar mi anterior artículo, dedicándole esta vez preferente atención a nuestro campo de deportes, que si bien se encuentra algo alejado de la órbita poblada, no deja por eso de tener unas instalaciones realmente magníficas, en las que ya se lleva invertida una enorme suma, que inexplicablemente no son aprovechados por la mayor parte de los asociados.

Es verdaderamente lamentable que esas instalaciones presenten un melancólico panorama al ver en ellas, solamente a unos pocos amigos utilizando nuestros tres lindos courts de tenis, las tres canchas de bochas, la de volley-ball, basket-ball, las mesas de ping-pong y ajedrez, nuestra pista de atletismo, etcétera.

Este panorama, provocado tal vez porque no se alcanza a comprender el sacrificio que fué necesario realizar, para llegar a la culminación de una obra de tanta magnitud y valor como la nuestra, es francamente desalentador. Es inconcebible que no se den cuenta que todo ese sacrificio fué posible merced al noble ideal que lo inspiró, y que ahora se ve desvirtuado por la incomprensión de algunos asociados.

Remontémonos un poco al pasado, y pensemos que no es lógico, ni tenemos ningún derecho para destruir esos inspirados anhelos de nuestros fundadores, meditemos tan siquiera en todo lo que debemos a estos entusiastas y patrióticos armenios que con tanta fe llevaron adelante tan loables principios, que no supieron de desfallecimientos y no vacilaron en sacrificarse moral y materialmente para legarnos tan precioso presente. Reflexionemos con nuestra conciencia sobre tantos

desvelos juntos, y consideremos qué derecho nos asiste para ser tan injustos, que no somos capaces de reconocer la deuda de gratitud que hemos contraído con nuestros predecesores al incorporarnos a la Unión General Armenia, proporcionemos a éstos la inmensa alegría de vernos disfrutar a todos de lo que ellos crearon con tanta dedicación. Seamos sinceros con nosotros mismos y demostremos que la semilla que sembraron ha germinado dando sus frutos, y que nos encontramos todos reunidos y luchando por un mismo ideal: la exaltación del patriotismo y la práctica del deporte, para propender al acercamiento de los hermanos de un histórico país: ARMENIA.

Es necesario que todos comprendan que debemos sentir a nuestra querida Unión General Armenia como la continuación de nuestro hogar, que por el respeto que la misma nos merece, no podemos deparla librada a su suerte. Debemos crearnos la obligación de mantener bien alto su prestigio moral y material, alejarla de todos los intereses dañinos, en fin, de conservarla y de cuidarla, y no apartarnos de ella en los momentos que más necesita nuestro apoyo, por la mera circunstancia de haber encontrado "algo" que no nos gusta.

He tratado de encontrar una razón por la cual se justifique la no concurrencia de tantos asociados a nuestra Institución, en la que se pueden practicar una diversidad tal de deportes, que muchas otras entidades envidian y desearían poseer para sí. Realmente no alcanzo a comprender por qué hay tan poco interés para gozar del beneficio de tanto capital invertido, de tanta buena voluntad demostrada, de tantos sacrificios hechos por fundadores,

mentándose de yerbas. Tuvo la suerte de encontrarlo un armenio, y así se salvó.

La especialidad en los turcos está tan adelantada, que un conocido asesino de nombre Hassan, en su pueblo era tratado como un héroe. El heroísmo de éste, fué que después de atar las manos y los pies de cerca de cien niños armenios, uno por uno los colocó sobre una roca y les cortó las cabezas con una sola mano, y sin cansarse. Y como especialista en el uso del yatagán y "héroe" turco se vanagloriaba de sus hazañas sentado en el café del pueblo. haciendo el "narguilé" y tomando café turco. Hassan contaba además, como una de sus numerosas hazañas, que él con su bayoneta había abierto el abdomen de las mujeres armenias embarazadas; que él sólo había enterrado vivos a centenares de mujeres y niños armenios en grandes pozos. Y los turcos que escuchaban con entusiasmo gritaban "mashalah - mashalah", bravo-bravo.

Creo que es suficiente toda esta explicación, sobre la especialidad de los turcos en el manejo del yatagán. Y en cuanto se refiere a las ciencias en general, son ignorantes.

Si prestamos atención, a los ejercicios de los nuevos reclutas turcos en el campo de Bahri-baba, veremos que no saben distinguir el lado derecho y el izquierdo. Para subsanar este inconveniente, los oficiales hacen atar a la pierna derecha del recluta una cebolla y a la izquierda un ajo. Y entonces, en lugar de ordenar los instructores "vuelta de derecha a izquierda": dicen: "vuelta de cebolla a ajo". Sogan-sarmesak.

En cuanto al bombardeo y ametrallamiento de los soldados turcos el avión de su país aliado, que era Alemania, debemos saber que el pueblo y el soldado turco son ignorantes en todo lo que se refiere a la cruz. Para ellos la cruz pertenece al "guiavur" (cristia-

no). Y en ese caso es enemigo. Por tal motivo, este incidente del avión, se debe a su ignorancia.

El turco también es ignorante en lo que se refiere a geografía. En el siglo XVIII, cuando la isla de Malta pertenecía al Imperio Otomano, un capitán de la marina turca tenía orden de llevar su barco a Malta. Este, después de desesperados esfuerzos no pudo encontrar la isla y sin cumplir su cometido volvió a Turquía. En su declaración a sus jefes superiores dijo "Malta batde" (Malta se hundió). Desde entonces este hecho fué motivo de comentarios jocosos.

Por consiguiente, mis queridos condiscípulos, sobre el incidente del avión no se ocupen y no pierdan tiempo. Cada nación tiene sus condiciones y capacidades que provienen de su raza. Lo que es de su raza, sale de la misma y pertenece a su pueblo. Y del seno de un pueblo surgen los hijos geniales, los inventos, los trabajos y las especialidades.

El pueblo turco también. Desde antiguo ha sido su especialidad el uso del yatagán. Ha podido preparar grandes "campeones", "héroes" y "figuras" en ese sentido. Por ejemplo, los "yenicheris", los "derebeis" y los "zeibek". Ellos han asaltado, asesinado y destruido todo lo que ha sido creación del hombre. Víctor Hugo, al referirse a los turcos, ha dicho: "Ellos, donde han pisado, han transformado en ruinas".

Después de haber dado estas explicaciones a mis compañeros, se dió fin a nuestro debate. Todos llegaron a ese convencimiento que, la especialidad de los turcos en el uso de las armas, ha sido siempre el YATAGAN.

Nosotros, los deportistas armenios, luego de esta pausa en nuestras prácticas, nuevamente volvimos al campo de deportes del colegio "Mesropian", para continuar la actividad deportiva dejada momentáneamente.

GARO SHAHINIAN

protectores, dirigentes, e integrantes de nuestra asociación.

Abrijo la esperanza de encontrar una solución a este problema y con tal seguridad me permito formular las siguientes preguntas: Hay algo en las instalaciones que influye para que no las utilicen?, si es así, ¿por qué no hacen llegar sus sugerencias a la Comisión Directiva? Será acaso que hay realmente desinterés por el Club? ¿o por el deporte? Habrá tal vez algún motivo por el cual los socios mayores no desean que sus familiares o hijos disfruten de la oportunidad de mejorar su salud, moral y físicamente? ¿Será que por puro capricho se desinteresan por el Club, o por sus actividades deportivas? ¿Será que quieren hacer una demostración de desacuerdo con el comportamiento de algún socio?, ¿o quizás de algún miembro de la Comisión Directiva? ¿ocasionado por algún incidente cualquiera?, ¿o de orden privado? De ser así, no puede concebirse que nuestra U.G.A. tenga que padecer las consecuencias de quienes por su incomprensión se aparten y dejen de cobijarse en el calor que la misma nos brinda tan acogedoramente.

He oído comentar que faltan nuevos jugadores de volley-ball y que los de Primera División se retiraron por "ciertas razones", según dicen "personales", a raíz de esto quedamos eliminados del campeonato superior, lo que es muy lamentable considerando la categoría en que militaba el equipo.

He oído comentar que en cambio, el basket-ball está de parabienes, pues debido en gran parte al trabajo de su entrenador, reina un gran entusiasmo

entre las y los aficionados al mismo, los cuales están trabajando activamente para levantar este deporte.

He oído comentar que la Comisión Directiva tiene una enorme buena voluntad, pero que la mayoría de sus miembros parecen no sentir el deporte, lo que debe ser, como lógicamente se comprende, una condición primordial para ser dirigentes ejemplares de un club especialmente deportivo.

Sin embargo, he oído comentar que los integrantes de la Comisión Directiva son en realidad excelentes personas, con unas cualidades verdaderamente estimables, es por eso que podrían remediar esta situación, concurriendo más asiduamente al campo de deportes, rodeándose de capacitados asesores en cada deporte, lo que sin lugar a dudas, sería sumamente beneficioso para nuestra Asociación y por ende para todos sus asociados.

En síntesis, quiero decir que en nuestra querida Unión General Armenia no se trata de criticar solamente por criticar, o de juzgar si éste o aquel tiene razón. ¡Nol Desgraciadamente de esta manera se destruye todo lo que se ha construido con tan buenas bases; si hay que criticar, hagámoslo, pero constructivamente, y trabajemos por el bien común, todos juntos, socios y dirigentes, identificados con un solo y único pensamiento, que está muy bien definido en estos consejos del "Martín Fierro" que dicen: "Los hermanos sean unidos, — porque esa es la ley primera; — tengan unión verdadera, — en cualquier tiempo que sea, — porque, si entre ellos pelean, — los devoran los de afuera".

ALBERTO TRITSMANS

**UNA NOTA DEL FUNDADOR DEL SCOUTISMO GRAL.
BADEN POWELL DIRIGIDA A LOS SCOUTS ARMENIOS**

ASOCIACION BOY SCOUT
Avda. Buckingham Palace N° 25
London, 8 junio de 1921.

Estimado Sr. Horasandjian:

El capitán Tesiger, me ha enviado un informe tan favorable sobre la visita efectuada a Usted; que me siento en la agradable obligación de manifestar mis sinceros agradecimientos por la educación de vuestras jóvenes, y por inculcarles los preceptos del scoutismo en forma tan efectiva.

Me produjo, especialmente, gran satisfacción al oír que vuestros scouts tienen buenos sentimientos hacia sus hermanos ingleses y a mi persona; y creo que se ocuparán de transmitirlos, cuánto me interesa sus progresos y qué contento estoy al ver que en tan poco tiempo han realizado tantas obras benéficas.

Últimamente volví de Palestina, Egipto e India y desearía disponer de tiempo para visitarlos. En Palestina, en el cargo de correo tuve el gusto de tener un ayudante scout armenio, y si este joven representaba el carácter de vuestros jóvenes, entonces los scouts armenios son muy buenos.

Este joven, siempre con rostro jubiloso, trabajaba vigorosamente y siempre estaba listo para hacer más a pesar de que en la guerra había perdido a sus familiares y gracias a algunos vecinos fué salvado de ser asesinado. Se lo encontró herido tirado en el suelo, y se salvó creyéndose que estaba muerto.

Le ruego transmitir a vuestros scouts mis mejores sentimientos.

Sinceramente suyo

Baden Powell

**LA CENTRAL DE MOMENETMEN
CONTESTA LA NOTA ANTERIOR**

Señor General Baden Powell.

Mi muy estimado Jefe Scout:

Con gran júbilo, nuestra asociación de scouts armenios se notificó por intermedio del señor Horasandjian, la simpática carta que envió a todos los scouts armenios.

La asociación no escatima esfuerzos para propagar vuestros principios en forma amplia entre los niños y jóvenes armenios. Y creemos que tendrá éxito en sus propósitos.

La asociación desea ponerse en contacto con usted, con vuestros scouts y las centrales de otros países.

Creemos que tendrán la bondad de honrarnos con vuestras cartas.

EN BARRACAS
¡TODO CONTRA LA LLUVIA!

Scout
Sterling Club
SEÑORES DE OCA 985 T. E. 21-1123

CREDITOS en 5 meses

El año pasado, le habíamos enviado un álbum y nuestra revista "Hay Scout", que desgraciadamente no los recibió por inconvenientes del correo. Adjunto le enviamos otros ejemplares.

Reciba nuestros saludos de scout.

Firma del Secretario Responsable del Scoutismo Armenio

NOTA. — El señor Horasandjian fué miembro de la Comisión Directiva de Homenetmen formando parte en 1921 de la Comisión Central sita en Constantinopla.

Baden Powell, dice que los scouts armenios, no solamente en poco tiempo aprendieron los principios del scoutismo, sino también realizaron numerosas obras con gran éxito. Ellos son aquellos huérfanos, los cuales sus padres luego de ser asesinados por los turcos fueron transformados al islamismo utilizándoles como esclavos y enseñándoles las costumbres vandálicas de los turcos.

Gracias a Homenetmen, estos niños volvieron al seno de la nación armenia, se educaron, se disciplinaron y llegaron a ser buenos cristianos, como el Gral. Baden Powell lo atestigua.

En cuanto al correo que mencionó en general Baden Powell, al cual lo elogió tanto en su nota; pero desgraciadamente este general, teniendo en cuenta su condición de Jefe Scout en forma diplomática solamente se refiere a la muerte de los padres del correo. Pero no dice ¿quiénes los asesinaron?

Nosotros, salvando de esta preocupación al Gral. Baden Powell, declaramos categóricamente, que fué el pueblo turco el verdugo que asesinó a sus padres y a más de un millón de armenios.

SPORTMAN

ACTIVIDADES DEPORTIVAS

CADETES

Bajo la dirección del Departamento de Educación Física, desde hace varios domingos, se están impartiendo clases sobre diferentes deportes, a los socios cadetes de nuestra entidad.

Es plausible esta iniciativa, dado que desde hace muchos años los cadetes se encontraban abandonados en cuanto a actividades deportivas; y de esta manera se podrá preparar un plantel de jugadores que representarán a la Unión General Armenia de Cultura Física, en un futuro cercano.

Es muy probable, que si este esfuerzo no desfallece, en poco tiempo habremos de integrar nuestro deporte con varias divisiones de equipos.

Es de esperar, que estos cadetes sean preparados también, a la par de la parte física, en la parte moral. Inculcar en ellos el amor a la U. G. Armenia y el cariño y respeto a todo lo que es armenio. Y cuando llegue el día, en que tendrán que ocupar los puestos a que están destinados en la institución, sepan honrarla y sean merecedores de sus compañeros, los socios de las generaciones anteriores, que sin escatimar esfuerzos, han sabido educarlos y prepararlos, para hacer frente a las vicisitudes de la vida.

BOCHAS

Hace poco se inició en nuestro campo deportivo, un campeonato interno de bochas, organizado por la subcomisión respectiva.

Se anotaron a este campeonato una cantidad de asociados veteranos, que todos los domingos, hacen resaltar esta actividad con su entusiasmo "jovial".

TEX-TRICO

Soc. Resp. Ltda. - Capital \$ 800.000

FABRICANTES DE TEJIDOS

ENGOMADORA DE HILADO

Adminis. y Ventas
LARREA 557

T. E. 48 Pasco 8743
Buenos Aires

"ANTEX ARGENTINA"

EDUARDO ATAMIAN

POPLINES

Larrea 667 - T. E. 48-5639

FABRICA DE TEJIDOS
DE ALGODON

TEXTIL

MURAD

de Miron Leonian

VICTORIA 701

Hurlingham F.C.N.G.S.M.

Doctor
ANTRANIK EURNEKIAN
Cirujano

Especialista en Neurocirugía

Actualmente en los EE. UU.

Cnel. N. Vega 5531 - 54-0765

FOTO

AFOLÓ

ESTUDIO

CORDOBA 4671 T. E. 54-8147

ESTUDIO NERSESIAN

ECONOMICO . CONTABLE . IMPOSITIVO
ASUNTOS JURIDICOS

Florida 165

Gal. Gral. Güemes P. 3, of. 343-4

Tel. 30 - 6877

Roy Junior ★ ★ Baby

**La cámara
super
económica**

Que permite tomar
16 fotos 4 1/2 x 6, con
un rollo común 6-20

AL PRECIO DE UNA SIMPLE!
CAMARA DE CAJON!

ALBERT TRITSMANS, Director - Gerente General

GEYVERT ARGENTINA S. A. de Productos Fotográficos

Bvd. MITRE 1906 - T. E. 48 - 9011 - BUENOS AIRES

T E R R A

- de -

GREGORIO TERTZAKIAN

TINTORERIA Y ESTAMPERIA DE SEDA,
RAYON Y ALGODON

LAPRIDA 1458

T. E. 791-8429 y 795 0044

Vicente López, F.C.N.G.B.M.

ADHESION

Peletería "Armenia"

SANTA FE 1560

T. E. 44 - 0275

MERCERIA-NOVEDADES

"EL PORVENIR"

El Hogar de los Hilos y Botones

M. CHEBEKDJIAN E HIJOS

Azcuénaga 417

T. E. 48 - 3654

EL CISNE

Soc. Resp. Ltda.

BUENOS AIRES

CORDOBA

« NAVASART »

REVISTA MENSUAL

ORGANO DE LA
U. G. ARMENIA DE C. FISICA

GALERIA GRAL. GDEMES
FLORIDA 165 Piso 6º

SUSCRIPCION

Ejemplar suelto 5.- Pesos

Anual 50.- Pesos

Exterior 4.-Dolares

AÑO 5 - Nº 49

JUNIO DE 1957

BUENOS AIRES

ALFOMBRAS

SPARTA ATLANTIDA S. A.

INDUSTRIAL Y COMERCIAL

CURIMBO
ARGENTINO
CENTRAL (S)

FRANQUEO PAGADO
Concesion Nº 5952

TARIFA REDUCIDA
Concesion Nº 5952